

Eurostudent VIII - tutkimuksen keskeisiä tuloksia

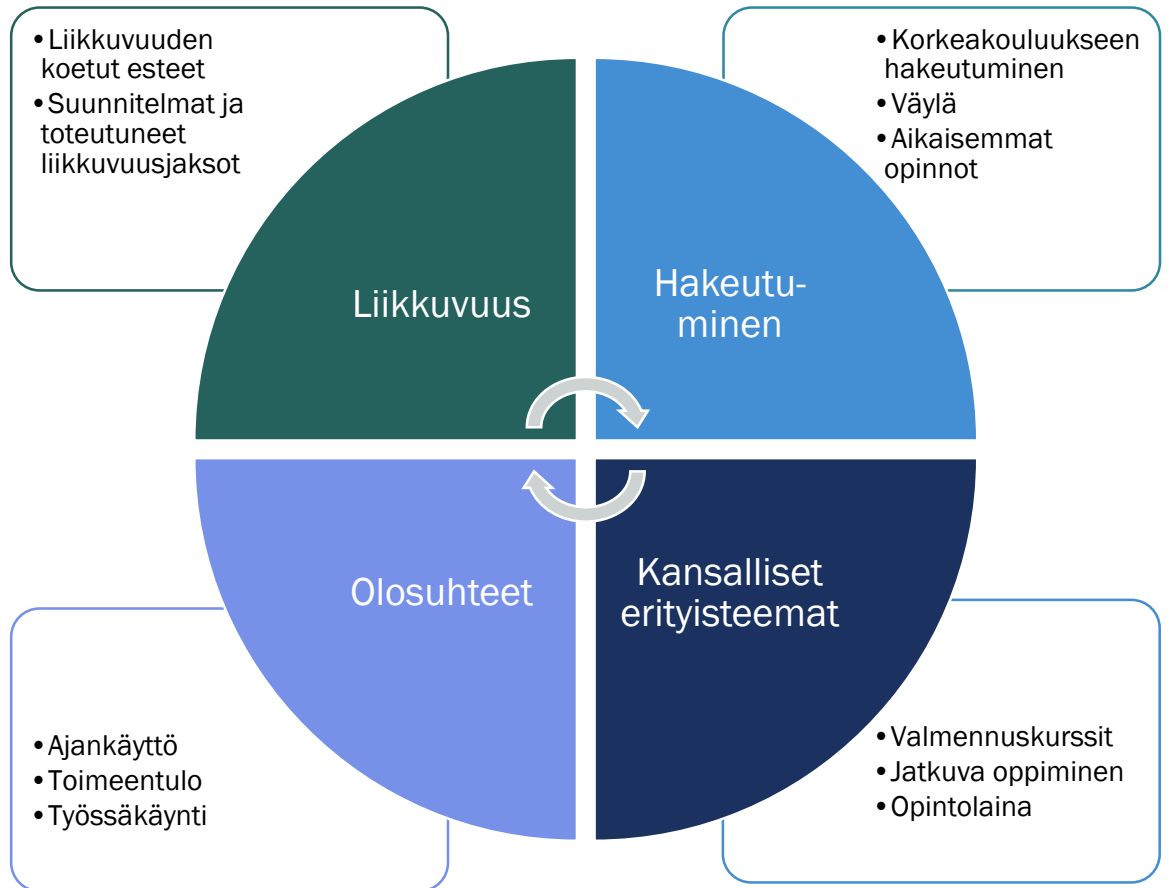
Juhani Saari, Tieteiden talo, 11.10.2023

Tutkimuksen perusjoukko

Eurostudent-tutkimuskokonaisuuden perusjoukkona ovat tutkimusajankohtana läsnäolevat toteuttajamaissa ISCED6-7 – tason tutkintoa (ylempää tai alempaa korkeakoulututkintoa suorittavat).

EUROSTUDENT: Lyhyt historia

- Kansainvälisenä yhteistyöhankkeena 2-3 vuoden välein toteutettava harmonisoitu tiedonkeruu, joka tuottaa säännöllisesti vertailukelpoista tietoa korkeakoulutuksen sosiaalisesta ulottuvuudesta
- Toteutettu Suomessa vuodesta 2005
 - Tilastokeskuksessa vuodesta 2014-> sitä ennen Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö
- Päättävöitteena kansainvälinen vertailtavuus ja sitä kautta evidenssipohjaisen päätöksenteon tukeminen

EUROSTUDENT-konsortio

Konsortion jäsenet

DZHW, Germany

Projektin johto ja koordinointi

Aineiston analysoinnin ja raportoinnin johto

- **Institute for Advanced Studies, Austria**

-Aineistotuotannon johto, aineiston laadunvarmistus, yhteydet kansallisiin tiimeihin

- **ResearchNed, Netherlands**

-Mikroaineisto, aineistonkäsittely

- **Praxis Centre for Policy Studies, Estonia**

- **MOSTA Research And Higher Education Monitoring And Analysis**

Centre, Lithuania

- **National Commission for Further and Higher Education, Malta**

- **Lisäksi: Statistics Switzerland, laadunvarmistus**

Eurostudent–tutkimuskierrokset 2013-22

Eurostudent V

Mukana jatko-
opiskelijat

Eurostudent VI

Ylipoiminta
kansainvälisistä
tutkinto-opiskelijoista

Eurostudent VII

Ylipoiminta
pienempien
koulutusalojen
opiskelijat +
kansainväliset

Eurostudent VIII

Edellisten lisäksi
tutkintotyyppin mukaan
ylipoiminta ylemmää amk-
tutkintoa sekä
perustutkintoa
monimuotototeutuksena
opiskelevista

Tutkimuksen toteutus

- Tiedonkeruu aika maaliskuu – toukokuu 2022
- Tutkimusotos 26 tuhatta opiskelijaa, ositus korkeakoulusektorin, kansalaisuuden, tutkintotyyppin sekä koulutusalan mukaan
 - Ylipoiminnat kv-opiskelijoista, pienemmistä koulutusaloista sekä pienemmistä tutkintotyypeistä
- Sähköinen tiedonkeruu ensisijaisesti korkeakouluopiskelijan oppilaitoksen omaan sähköpostiin
 - Toissijaiseen osoitteeseen muistutukset
 - Kirjeet huhtikuuhun mennessä heikoimmin vastanneille opiskelijaryhmille
- Vastausprosentti 33,1 (26,3), josta ylipeitto- ja käsittelysääntöjen jälkeen hyväksytyjä analyysikelpoisia vastauksia 6 837

Taulukko. Lopullinen tutkimusaineisto koulutusalan ja tutkintotyyppin mukaan.

Koulutusala	Yliopisto	Ammattikorkeakoulu
Kaikki alat	3 061	3 776
Kasvatusalat	249	124
Humanistiset- ja taidealat	430	555
Yhteiskunnalliset alat	390	29
Kauppa-, hallinto- ja oikeustieteet	372	552
Luonnontieteet	265	41
Tieto- ja viestintätekniikka	273	295
Tekniikan alat	427	561
Luonnonvara-alat	298	394
Terveys- ja hyvinvointi	270	912
Palvelut	87	313
AMK-tutkintotyyppi		
Päivätoteutus		2 672
Monimuoto		464
YAMK		640
Kansainvälisiä opiskelijoita	237	224

Eurostudent VIII –tutkimuskierroksen erityisteemat

- Kansalliset erityisteemat (ei kysytä muissa toteuttajamaissa)
 - Opiskelijoiden tulevaisuusodotukset
 - Valmennuskurssit
 - Elinikäinen oppiminen
 - Opintolaina
- Kierroskohtaiset erityisteemat
 - Digitalisaatio korkeakouluopinnoissa
 - Covid-19 –pandemian vaikutukset opintoihin
 - Opiskelijoiden kokema hyvinvointi ja yhdenvertaisuus
 - Opintojen tukipalvelut

Indikaattoritietokanta

Eurostudent-tutkimuskierrosten tulokset julkaistaan kaikille avoimessa tietokannassa, jossa käyttäjä voi helposti tehdä haluamansa vertailutaulukon:

- Valitsemastaan teemasta
- Opiskelijajoukon rajauksella (esimerkiksi terveysongelmista kärsivät)
- Haluamansa verrokkimaat (esimerkiksi Suomi ja muut pohjoismaat)

Tutkimustulosten raportointi tapahtuu erikseen määriteltujen nk. Fokusryhmien avulla

- Kiinnostaville opiskelijaryhmille laadittu kansainvälisesti vertailukelpoinen määrittely, jonka suhteen maakohtaisia tuloksia voi vertailla:
 - Aikaisempi tutkinto ja hakuväylä
 - Opiskelijan syntyperä ja vanhempien tausta
 - Ikä ja perhetilanne
 - Koulutusala ja opintojen vaihe
 - Terveystila

ESIMERKKI: www.database.eurostudent.eu/drm/

Kansallinen raportti rakentuu opiskelijan elämäntilanteen ympärille

Suoraan toiselta asteelta
opintoja jatkaneet

Työelämän kautta
opintoihin

Toista korkeakoulututkintoa

Kansainväliset opiskelijat

Perheelliset opiskelijat

Osaopiskelukykyiset

Lisäksi teemasta riippuen koulutusala, tutkintotyyppi ja korkeakoulusektori

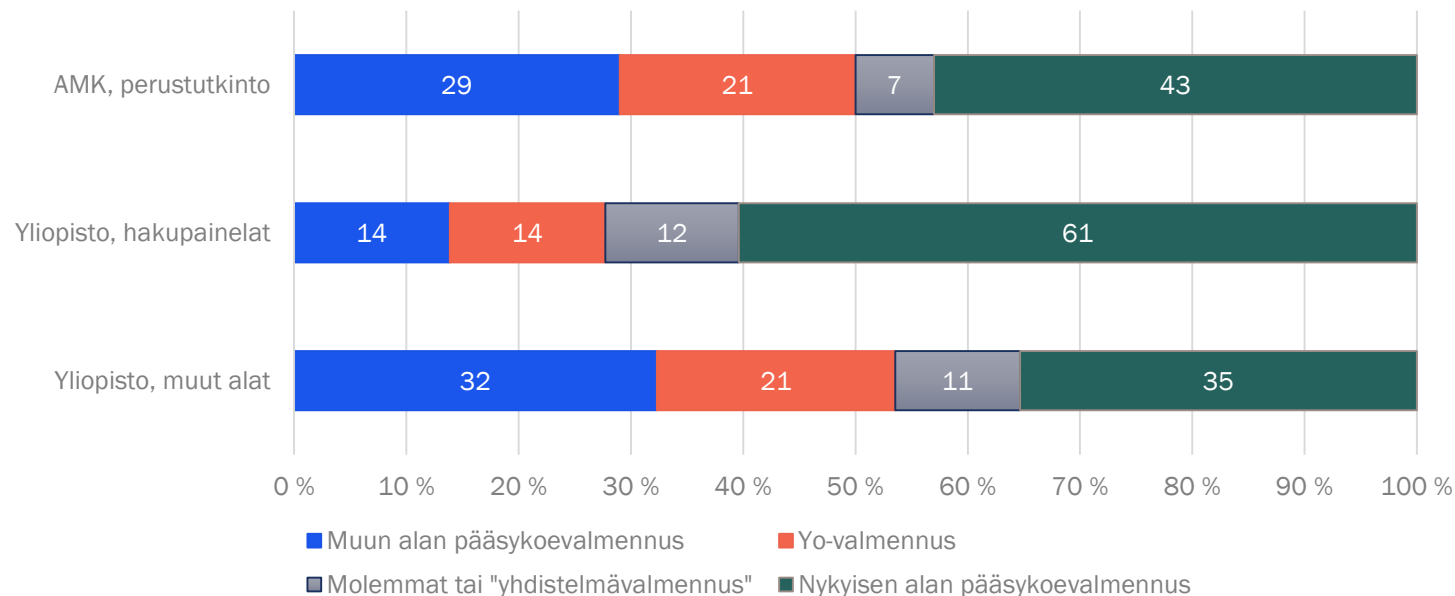
Valmennuskurssit

Eurostudent tuottaa aikasarjatietoa valmennuskurssien yleisyydestä

- Vertailukelpoinen aikasarja (tietyin varauksin) aloittaneiden opiskelijoiden valmennuskursseista jo vuosikymmenen tarkastelujaksolta
- Valmennuskurssien kannalta ”oikeampi” perusjoukko olisi kunakin vuonna johonkin korkea-asteen koulutukseen hakenneet (Ahola, Asplund & Vanhala 2018), koska korkeakoulutuksessa aloittaneiden keskuudessa jakauma on vinoutunut
- Valmennuskurssi ei välttämättä liity nykyiseen koulutusalaan (haettu johonkin muuhun ensisijaisesti) tai on käyty yo-valmennus, joka hyödyttää periaatteessa kaikkien alojen todistusvalinnassa

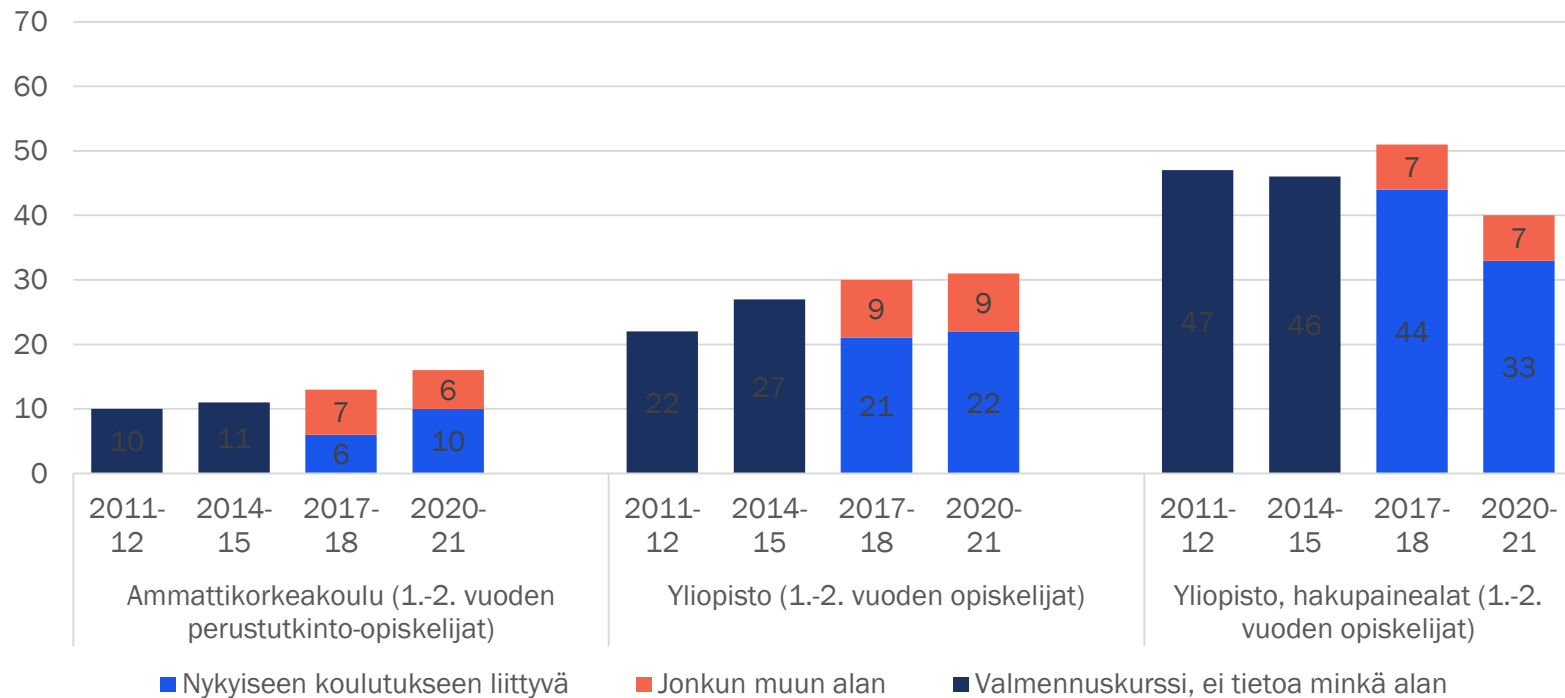
Valmennuskurssin tyyppi

- Tutkimuksessa on tuoreimmalla tutkimuskierroksella huomioitu aikaisempaan nähden monipuolisemmin muuttunut valmennuskurssimarkkina
 - Onko todistusvalinnan merkityksen kasvaminen muuttanut valmennuksen painopistettä pääsykoevalmennuksesta yo-kirjoituksiin valmentaviin kursseihin?
- Tarkastelussa erotellaan yliopistojen nk. hakupainealojen (oikeustiede, lääketiede, psykologia, kauppatieteet) uusien opiskelijat muiden alojen sekä ammattikorkeakoulujen aloittaneiden käymistä kursseista

Eurostudent ainoa säännönmukainen tietolähde valmennuskurssien yleisyydestä?

- Lomakkeella huomioitu kurssin liittyminen jonkin toisen alan sisäänpääsyyn vuodesta 2019 sekä tuoreimmalla kierroksella myös yo-valmennukset
- Tästä huolimatta suorat tulkinnot ovat haastavia!
 - Valmennuskurssin ajoittuminen, perusjoukko, muut virhelähteet

Opiskelijavalintauudistus ja valmennuskurssit

Sonja Kosunen, Professori, Itä-Suomen yliopisto

Laura Heiskala, Erikoistutkija, Turun yliopisto

Kommenttipuheenvuoro

Eurostudent VIII -opiskelijatutkimus 2023 – Kansallisen raportin julkistustilaisuus

11.10.2023, Tieteiden talo, Helsinki

Opiskelijavalintauudistus

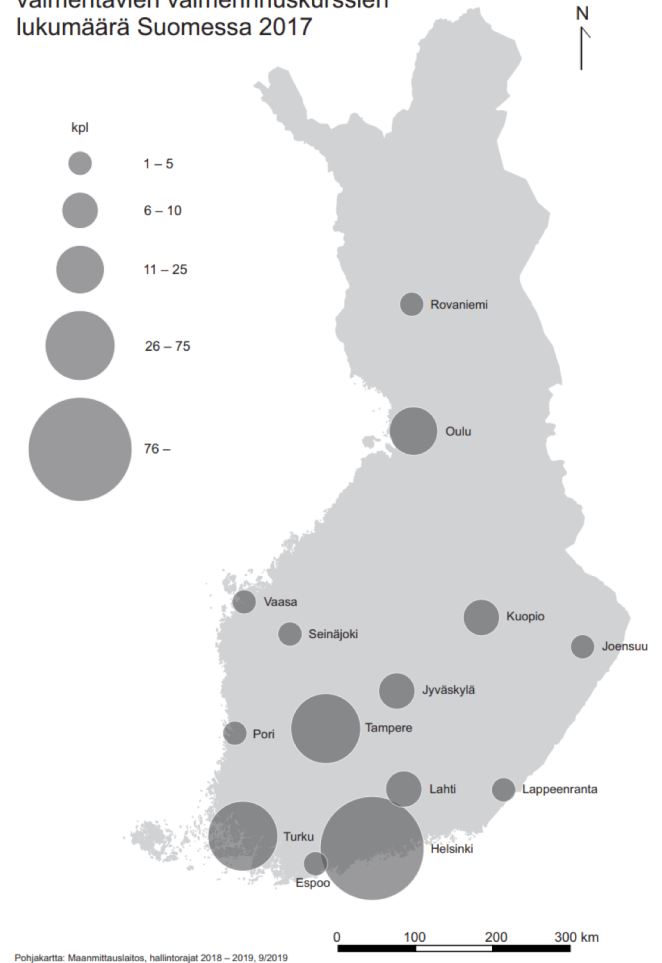
OKM ohjaa rahoituksella korkeakouluja luopumaan pitkäkestoisesta pääsykokeisiin valmistautumisesta, jolloin tarve osallistua valmennuskursseille vähenee oleellisesti.

VNK (2016). Toimintasuunnitelma strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi 2015–2019. Päivitys 2016.

Valmennuskurssimarkkinat uudistuksen myötä

- Pääsykoevalmennusta laajalti eri oppiaineissa:
 - sosioekonomiset erot osallistumisessa (etumatka vai takamatka) (esim. Kosunen ym. 2015; 2020; Jokila ym. 2019; 2021; Asplund & Vanhala 2018)
 - yhteys koulutusalan suosioon ensimmäisenä hakukohteena (Saari ym. 2021)
 - koulutuskuluttajuuden diskurssi (Kosunen & Haltia 2018)
- Viitteitä siitä, että pääsykoevalmennukseen osallistumisesta olisi hyötyä yliopistojen pääsykokeissa menestymisessä (Ahola ym. 2018)
- Abikursseista ollut vain vähän tutkimustietoa (Kosunen ym. 2022)

Yliopistojen pääsykokeisiin
valmentavien valmennuskurssien
lukumäärä Suomessa 2017

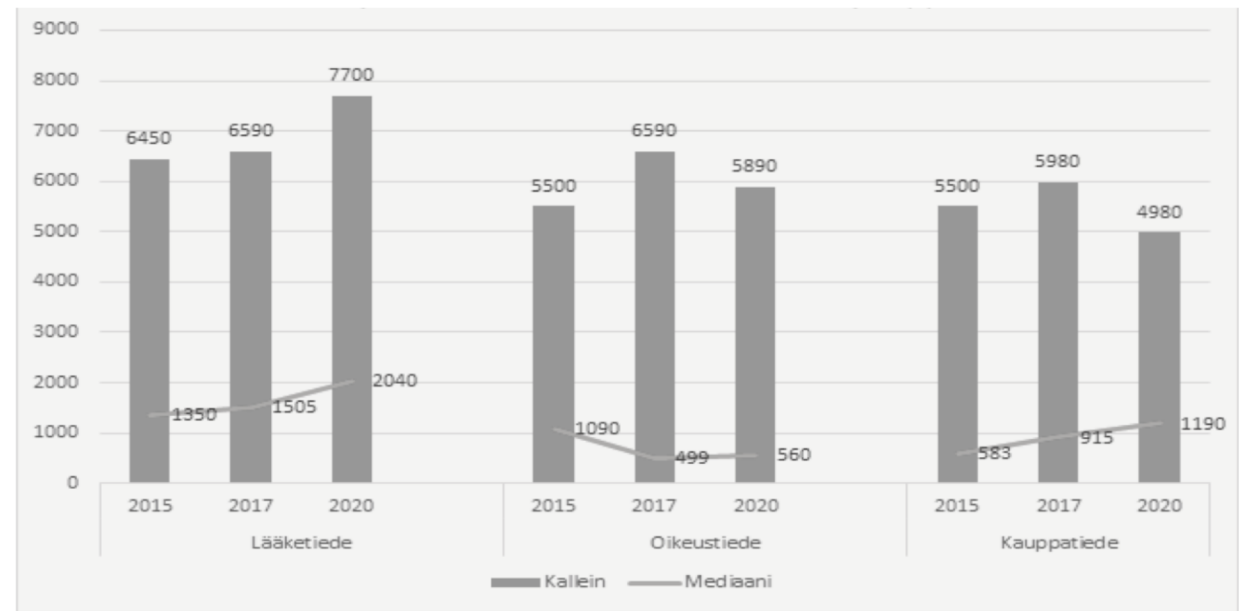
Abivalmennus ja yhdistelmävalmennus pääsykoekurssien rinnalla

(Kosunen, Inkinen, Haltia & Jokila 2022)

TAULUKKO. Yliopistojen pääsykokeisiin valmentavien valmennuskurssien määrät

Oppiaine	2015	2017	2020
Lääketiede	99	168	124
Oikeustiede	42	70	40
Kauppatiede	62	73	44
Yhteensä	203	311	208

- Abikursseja näille aloille vuonna 2020 119 kpl.
- Abi- ja yhdistelmävalmennus painottuu.

KUVIO. Pääsykoevalmennuskurssien hinnat oppiaineittain

Rikastava vai korjaava abikurssi?

(Kosunen, Inkinen, Haltia & Jokila 2022)

Haastattelija: Okei. Mist sulle tuli sellanen idea et se [abikurssi] vois olla?

Joonas: No se silleen mun, mun äiti oli kattonu jotain niit, se oli ehdotellu mulle niit ja sit ku mä olin tienny et ain on sellanen vaihtoehto mut mä olin miettiny et mä menisin ite jollekin nettikurssille tai sellaselle, kun niit saa niit pakettei ostettuu netistäki. ... Niin tehtäväpakettei sun muit. Niin sit tuli vastaan netis sellane, et sinne voi ihan paikan päälle mennä harjotteleen nii mä ilmottaudin.

Eurostudent & Uusvalu: korkeakouluopiskelijat ja lukiolaiset

Laajemmin ja varhaisemmin

Korkea-asteen opiskelijavalintauudistus
ja muutokset valmennuskursseille
osallistumisessa

Mikko A. Niemelä, Laura Heiskala, Sirkku Kupiainen, Irene Rämä,
Sonja Kosunen, Risto Hotulainen

Korkea-asteen opiskelijavalinnan uudistus lukion ja lukiolaisten silmin

Sirkku Kupiainen, Irene Rämä, Laura Heiskala, Risto Hotulainen
Koulutuksen arviointikeskus, Helsingin yliopisto

VALTIONEUVOSTON SELVITYS- JA
TUTKIMUSTOIMINNAN JULKAISUSARJA 2023:44

tietokayttoon.fi

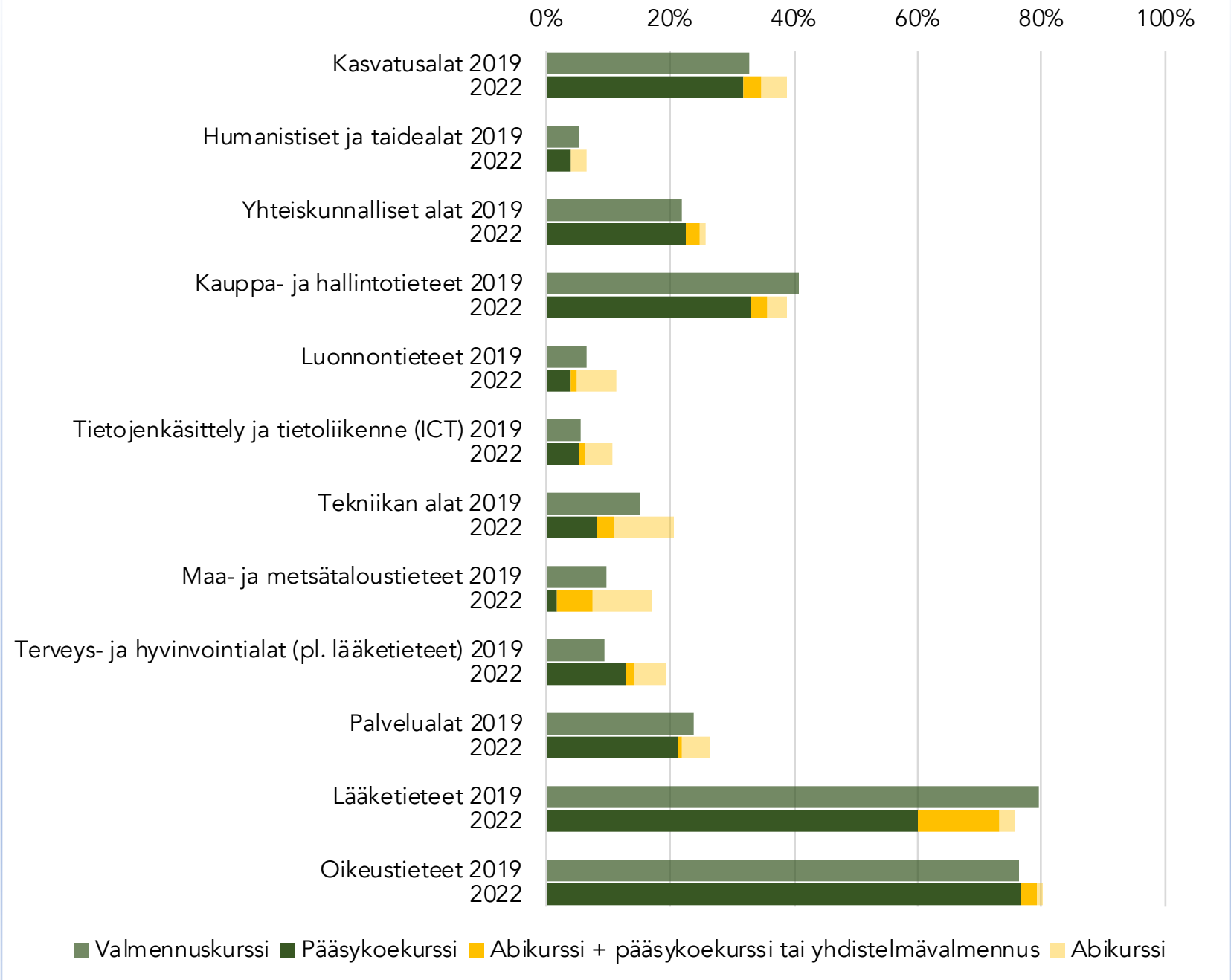
Valmentautuminen omalle alalle

Vuosi 2019: nykyisen koulutusalaansa **valmennuskurssille** osallistuneiden opiskelijoiden osuus

Eurostudent VII, N=6945

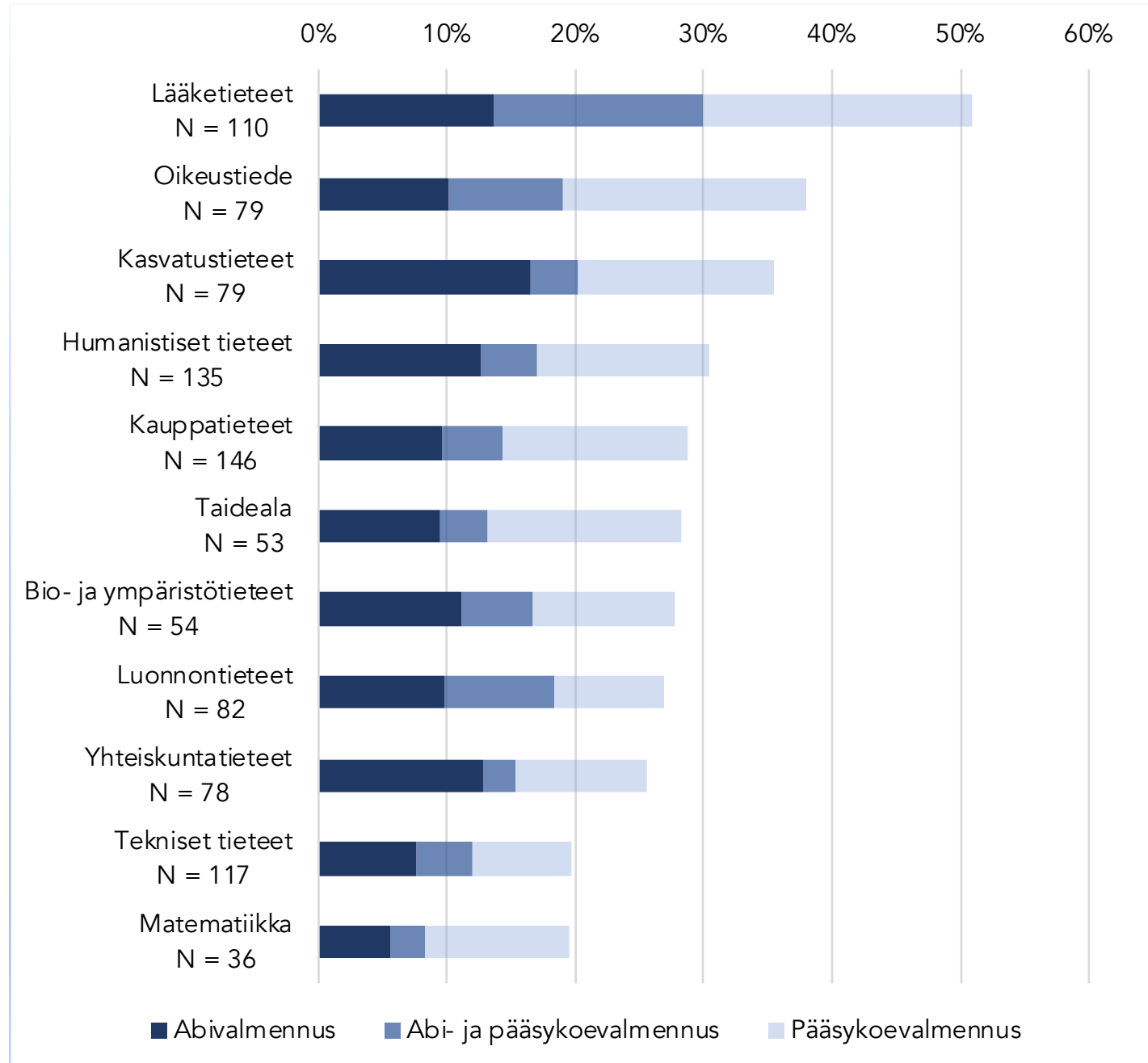
Vuosi 2022: nykyisen koulutusalaansa **pääsykoekurssille** ja/tai sen kannalta tärkeän oppiaineen **abikurssille** osallistuneiden opiskelijoiden osuus

Eurostudent VIII, N=6802

Ulkopuolista valmennusta käyttäneet tai käyttöä suunnittelevat lukiolaiset: ensisijaisesti haettava koulutusala

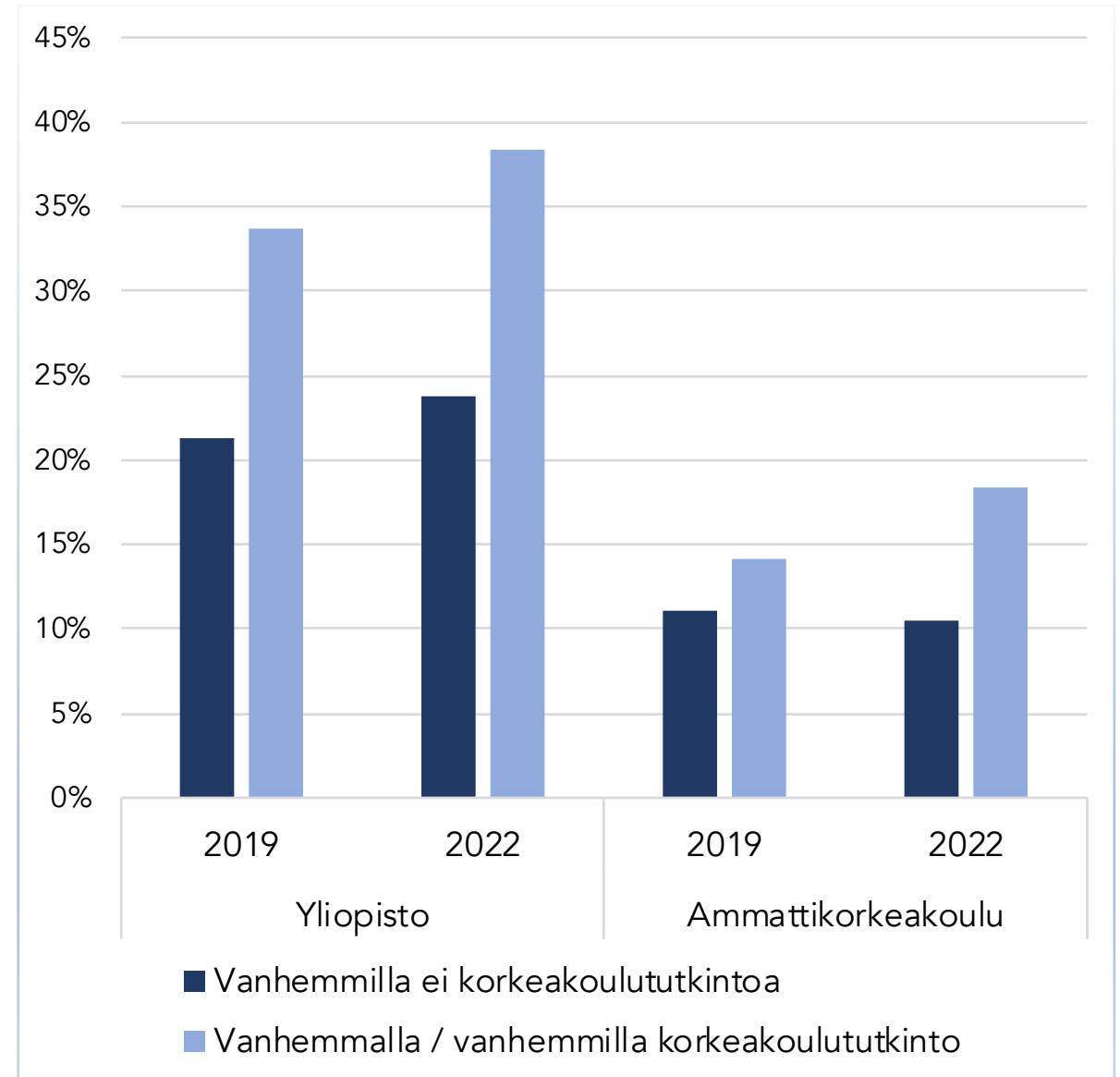
Uusvalu-kysely, syksyllä 2022 vähintään
kolmatta vuotta lukiossa opiskelevat
opiskelijat. Tarkastelusta jätetty ulos pienen
havaintomäärän vuoksi maa- ja
metsätaloustieteet (N=8).

Perhetaustan yhteys valmennuskursseille osallistumiseen on vahvistunut

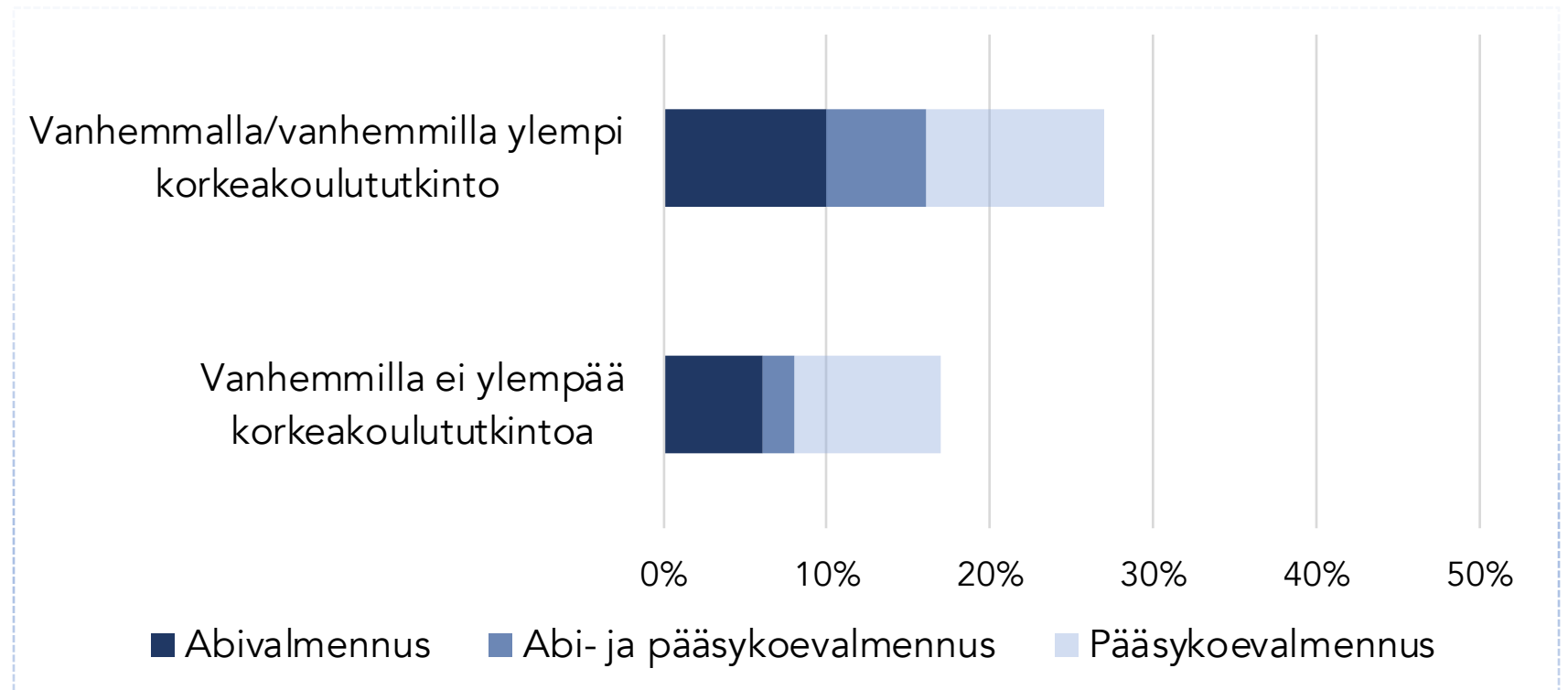
Valmennuskurssille osallistuneiden osuus yliopisto-opiskelijoista ja ammattikorkeakouluopiskelijoista vanhempien koulutustason mukaan vuosina 2019 ja 2022.

Eurostudent VII (N=5676) ja VIII (N=6550).

Ulkopuolista valmennusta käyttäneet tai käyttöö suunnittelevat lukiolaiset: vanhempien koulutustaso

Uusvalu-kysely,
syksyllä 2022
vähintään kolmatta
vuotta lukiossa
opiskelevat opiskelijat
(N= 1802).

Tulevaisuuden suunnat

- Merkkejä valmennuksen laajentumisesta aloille, joilla valmentautuminen aiemmin suhteellisen vähäistä
- Valmennuksen varhaistuminen ja yhteys perhetaustaan: abikursseille osallistuminen erityisen sosiaalisesti valikoitunutta
 - Voi selittyä alakohtaisilla eroilla (esim. lääketieteet)
- Opiskelijavalintauudistus (tässä muodossaan) ei näytä vähentäneen valmentautumisen roolia korkeakouluhaussa
 - Lähes kaikki lukiolaiset kertovat valmistautuvansa yhä pääsykokeisiin (Kupiainen ym. 2023)
 - Korjaantuuko parantamalla ajoitusta?

Kirjallisuutta

Ahola, S., Asplund, R. & Vanhanen, P. (2018). *Opiskelijavalinnat ja korkeakouluopintojen nopeuttaminen*. VN 25/2018.

Jokila, S., Haltia, N. & Kosunen, S. (2021). Market-making practices of private tutoring in finland: Commercialization of exam preparation for admission to higher education. *ECNU Review of Education* 4 (3), 590–614.

Jokila, S., Haltia, N. & Kosunen, S. (2019). Valmennuskurssit ja korkeakoulumarkkinoiden maantiede. *Tiedepolitiikka* 44 (3), 18–28.

Kosunen, S., Haltia, N. & Jokila, S. (2015). Valmennuskurssit ja mahdollisuuksien tasa-arvo yliopistokoulutukseen hakeutumisessa. *Kasvatus* 46 (4), 334–348.

Kosunen, S. & Haltia, N. (2018). Valmennuskurssit ja koulutuskuluttajuus: Tutkimus kurssijärjestäjien puhetavoista. *Sosiologia* 55 (2), 167–183.

Kosunen, S., Haltia, N., Saari, J., Jokila, S. & Halmkrona, E. (2020). Private supplementary tutoring and socio-economic differences in access to higher education. *Higher Education Policy* 34 (4), 949–968.

Kosunen, S., Inkinen, A., Haltia, N. & Jokila, S. (2022). Tarjonta ja kysyntä valmennuskurssimarkkinoilla opiskelijavalintauudistuksen aikana. *Kasvatus* 53(1), 63–78.

Kupiainen, S., Rämä, I., Heiskala, L. & Hotulainen, R. (2023). Korkea-asteen opiskelijavalinnan uudistus lukion ja lukiolaisten silmin. *Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja*, 2023:44.

Kiitos!

sonja.kosunen(at)uef.fi

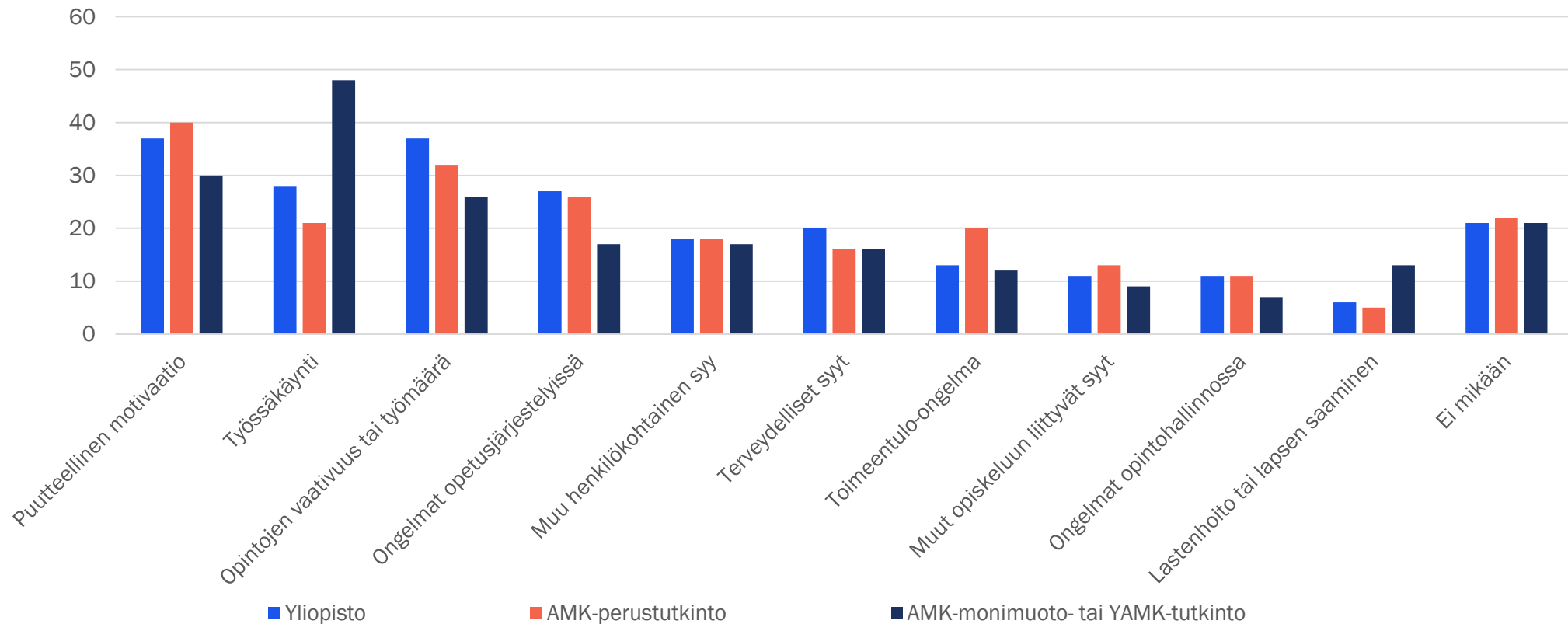
lamhei(at)utu.fi

Opintojen sujuvuus ja digitaalisuus

Opintojen koetut hidastustekijät

- Eurostudent kartoittaa säännönmukaisesti opiskelijoiden opinnoissa kokemien hidastustekijöiden yleisyyttä

Kuvio. Koettujen hidastustekijöiden yleisyys tutkintotyypin mukaan.

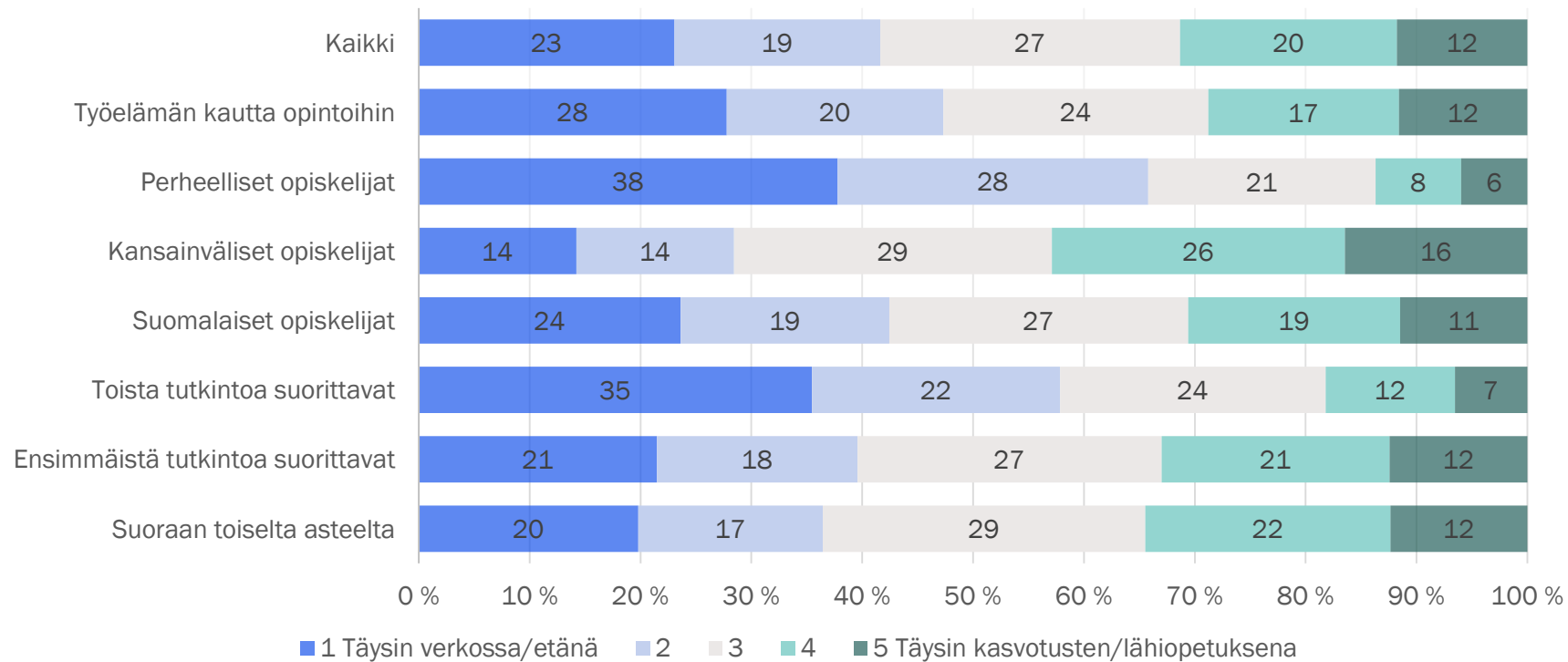
Covid-pandemian vaikutus näkyy opiskelumotivaatioon liittyvien hidastustekijöiden kokemuksessa

Taulukko. Opiskelumotivaatioon ja työssäkäyntiin liittyvien hidastustekijöiden kokeminen Eurostudent -tutkimuskierroksilla 2019-2022

	2019	2022
Yliopisto-opiskelijat 1.-2. vuosi		
Opiskelumotivaatio	24	32
Yliopisto-opiskelijat 3.-> vuosi		
Opiskelumotivaatio	29	40
Työssäkäynti	37	30
AMK-opiskelijat 1.-2. vuosi		
Opiskelumotivaatio	30	30
AMK-opiskelijat 3.-> vuosi		
Opiskelumotivaatio	32	44
Työssäkäynti	32	33

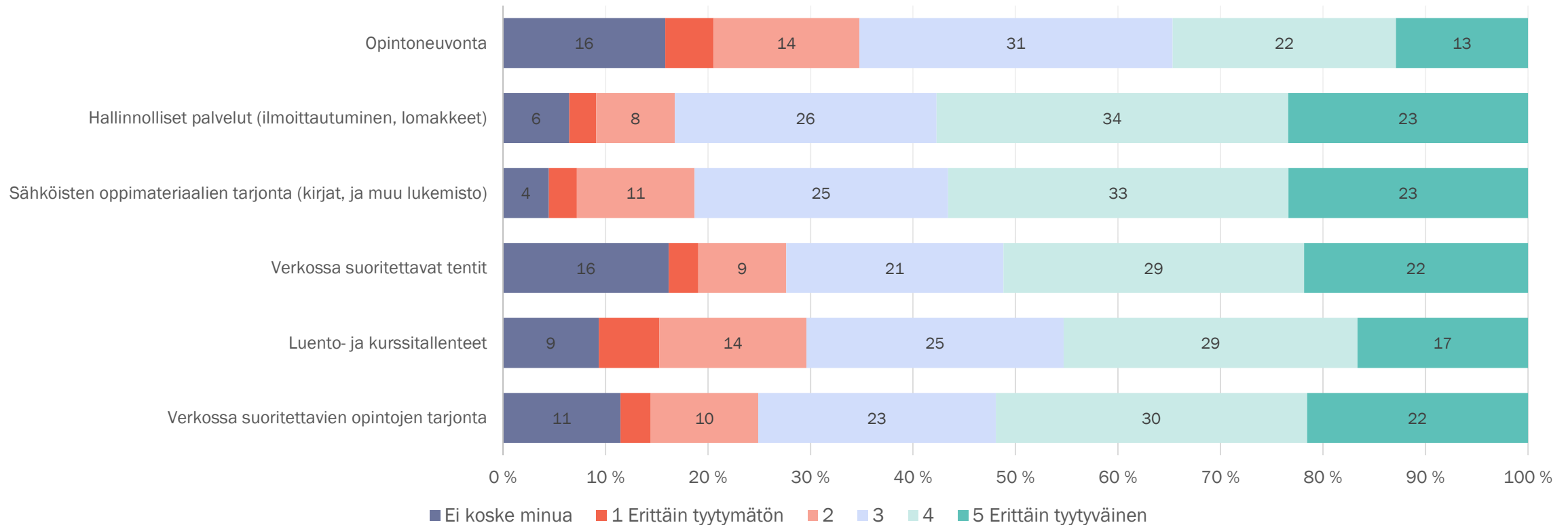
Opiskelijoiden kokemus etäopetuksen määrästä omassa elämäntilanteessa

- Eri elämäntilanteissa opiskelevien toiveet koskien opetuksen lähi/etä –painotusta vaihtelevat

Kuvio. Kuinka suuri osuus opetuksesta tulisi opiskelijan mielestä järjestää lähi/etäopetuksena.

Tyytyväisyys etänä järjestettävän opetuksen ja tukipalvelujen saatavuuteen

Kuvio. Opiskelijoiden tyytyväisyys verkossa tarjottavaan opetukseen ja tukipalveluihin.

Kommenttipuheenvuoro: Opintojen sujuminen, digivalmiudet ja jatkuva oppiminen

Aleksi Niemi,
Koulutuspoliittinen asiantuntija
Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry

Opintojen sujuvuus

- Hidastustekijät
 - Opiskelumotivaatio (37) - linkit siihen onko oikealla alalla ja keskustelu ensikertalaisuudesta
 - Opintojen vaativuus (33)
 - Työssäkäynti (30) - linkit opiskelijoiden toimeentuloon sekä opintojen järjestelyyn.
 - näiden kaikkien määrä oli noussut sekä “ei mikään” pienentyi muutamalla prosentilla 2019 aineistosta
- Opintomenestys
 - Sosioekonominen asema sekä fyysiset ja mielenterveyteen liittyvät haasteet heijastuvat opintomenestykseen
- Opintojen keskeyttämistä harkitsevilla korostuvia syitä:
 - opintomenestys, opiskelijayhteisöön integroituminen, alan työtilanne sekä toimeentulohaasteet
 - ylivoimaisena näistä nousi opintomenestys
 - yllä olevat linkit opintomenestyksen kanssa -> asia johon olisi tärkeä puuttua.
- Ongelmien kasautuvuus
 - Erilaiset terveyteen, toimeentuloon tai opiskelijayhteisöön integroitumisen haasteet
 - ilmenevät valitettavan usein samoilla opiskelijoilla

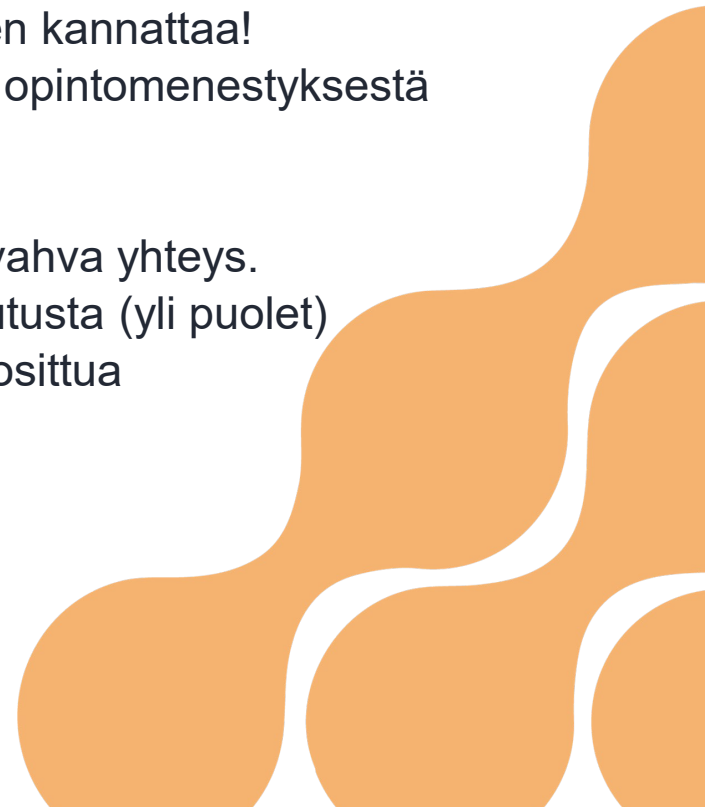
Jatkuva oppiminen

- Tulevaisuususkon linkitys jatkuvaan oppimiseen
 - vahvasti tulevaisuuteen uskovat todennäköisemmin opiskelevat ei-tutkintoon johtavasti
- Opintoja edeltävät ei-tutkintoon johtavat opinnot myös korreloivat tutkinnon jälkeisiin jatkuvan oppimisen suorituksiin.
- Esimerkiksi ammattikorkeakoulun perustutkintoa suorittavista hieman useampi kuin joka kolmas pitää ylempiin ammattikorkeakouluopintoihin (YAMK) jatkamista todennäköisenä.
- Moni on suorittanut avoimen korkeakoulun opintoja ennen tutkinto-opetukseen suuntaamista
 - 17% (AMK) & 22% (yliopisto)
 - tässä on myös hyvä miettiä keillä tämä on mahdollista

Digivalmiudet

- Tätä kartoitetaan ensimmäistä kertaa ja tämä onkin hienoa!
- Lähes kaikilla koulutusaloilla vähintään kolme neljännestä opiskelijasta pitää digitaalisia työvälineitä jossain määrin tai erittäin tärkeinä
 - puutteet digitaalisen osaamisen riittämättömyydessä melko tasaisia aloittain
 - puutteita valmiuksissa yli 40-vuotiailla ja naisilla enemmän
 - digitaalisten valmiuksien tärkeys vain lisääntyy - tähän panostaminen kannattaa!
 - digitaalisissa valmiuksissa myös vahva linkki kokemukseen omasta opintomenestyksestä
- Etäopetuspainotus
 - opiskelijat tässä todella jakautuneita.
 - opiskelijayhteisöön kuulumisella ja lähiopetuksen suosimisella on erittäin vahva yhteys.
 - perheelliset sekä toista tutkintoa suorittavat opiskelijat painottavat etätoteutusta (yli puolet)
 - lähiopetus kansainvälisten tutkinto-ohjelmaopiskelijoiden keskuudessa suosittua
- Etä/lähiopintojen preferoimisella on yhteys opiskelumotivaatioon
- Etätyövälineet ja rauhallinen tila eivät ole itsestäänselvyys!
 - näissä on myös linkkejä elämäntilanteeseen

samok.fi |
@samok_fin

Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK

Finlands studerandekårers förbund

National Union of Students in Finnish Universities of Applied Sciences

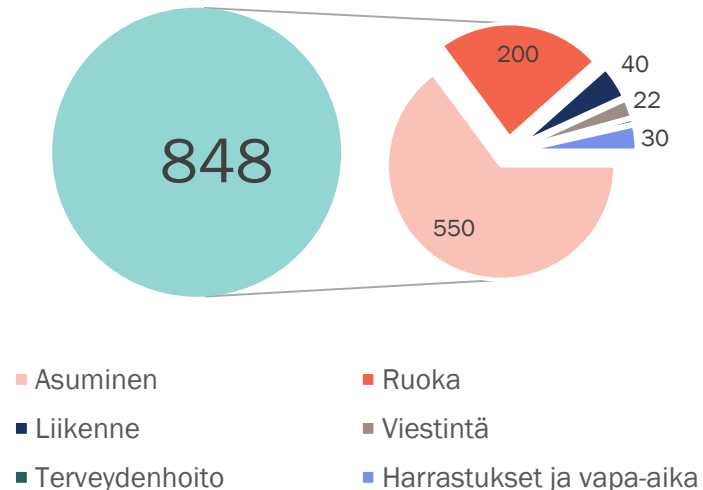
Toimeentulo

Toimeentulon mittarit Eurostudent – tutkimuksessa

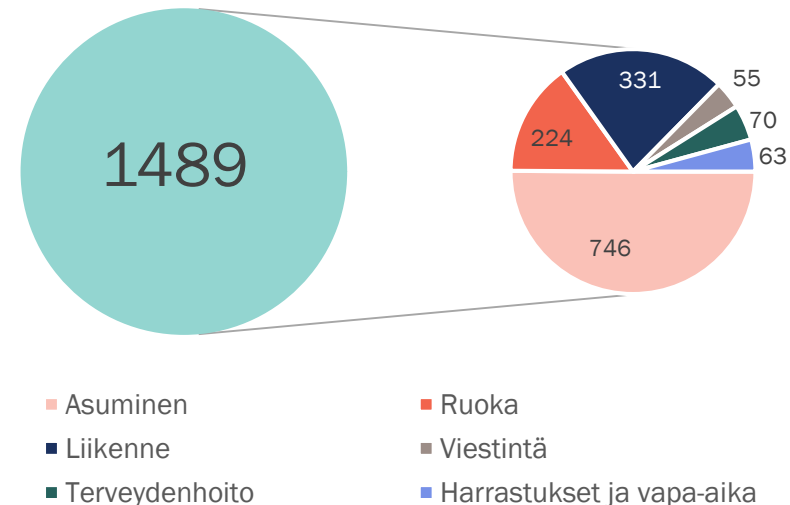
Toimeentulon euromääräiset (itseraportoidut) mittarit kuukausitasolla

- Tulot ryhmittäin (ansiotulot, laina, etuudet, säästöt)
- Menot kulutusryhmien pääluokissa (asuminen, ruoka, liikenne jne.)
- Tulosten kriteerivaliditeetin puolesta puhuu se, että opiskelijatalouksien menojen suuruusluokka ja rakenne hyvin vertailukelpoinen Tilastokeskuksen viimeisimmän (2016) kulutustutkimuksen tuloksiin

Yhden hengen opiskelijatalous euroa/kk
(Eurostudent VIII)

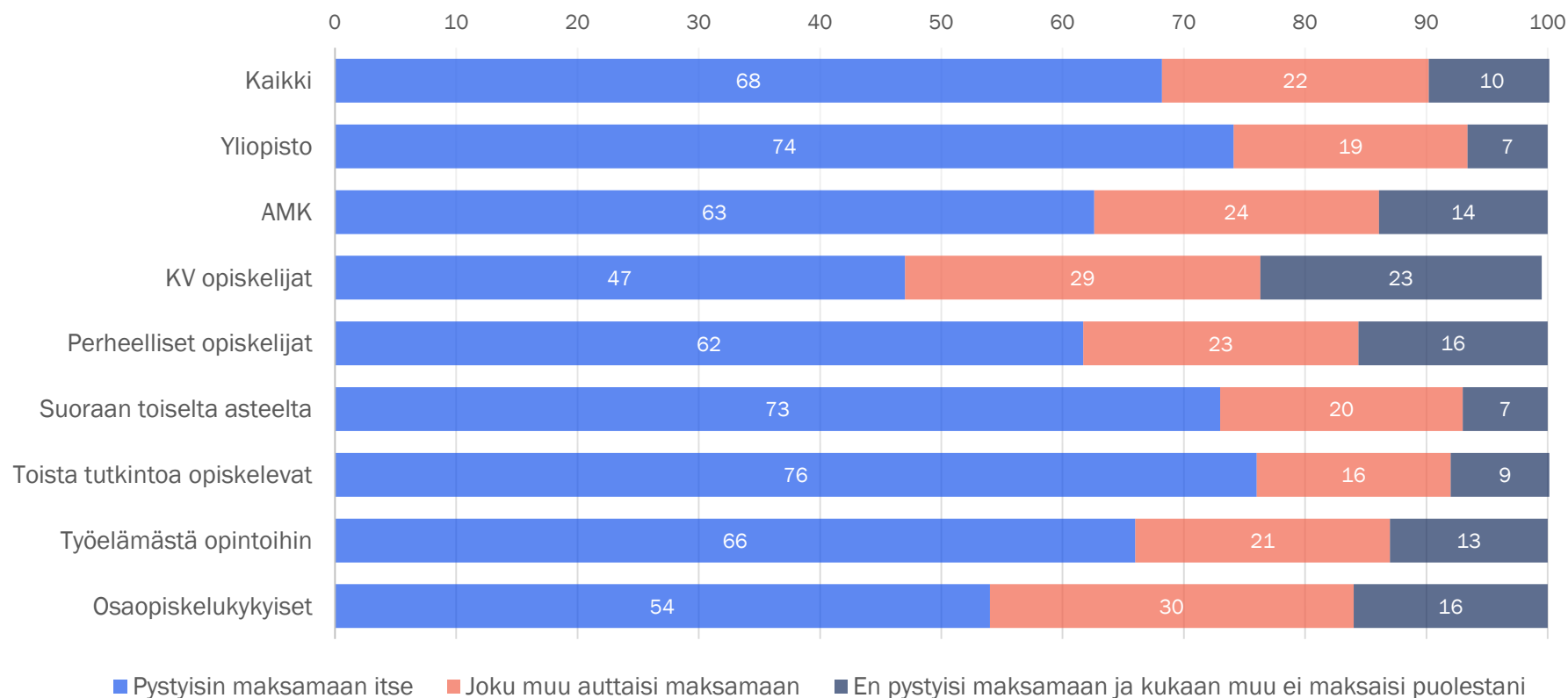
Yhden hengen kotitalous euroa/kk
(Kulutustutkimus 2016)

*Adjustoitu vuoden 2022 kustannustasoon.

Opiskelijoiden kyky selviytyä yllättävästä kuluerästä

- Opiskelijatalouden liikkumavaraa kartoitettiin kysymällä mahdollisuudesta selviytyä yllättävästä 600 euron kertaluonteisesta kuluerästä

Kuvio. Selviytyisikö kertaluonteisesta 600 euron kulusta? Opiskelijat eri elämäntilanteissa.

Mikrosimulointi päätöksenteon tukena?

- Opiskelijat ovat tutkimuslomakkeella kuvanneet tyypillisen opiskelukuukauden taloudellisen liikkumavaran (euromääräinen) sekä siihen liittyvät keskeiset parametrit
- Visio: Aineistolla mahdollista simuloida opintotukijärjestelmän muutoksia
 - Mihin opiskelijaryhmiin vaikutukset suurimpia? Kenellä on liikkumavaraa?
 - Subjektiiiviset mittarit tuovat merkittävää lisäarvoa (esimerkiksi SISU-malliin nähden)

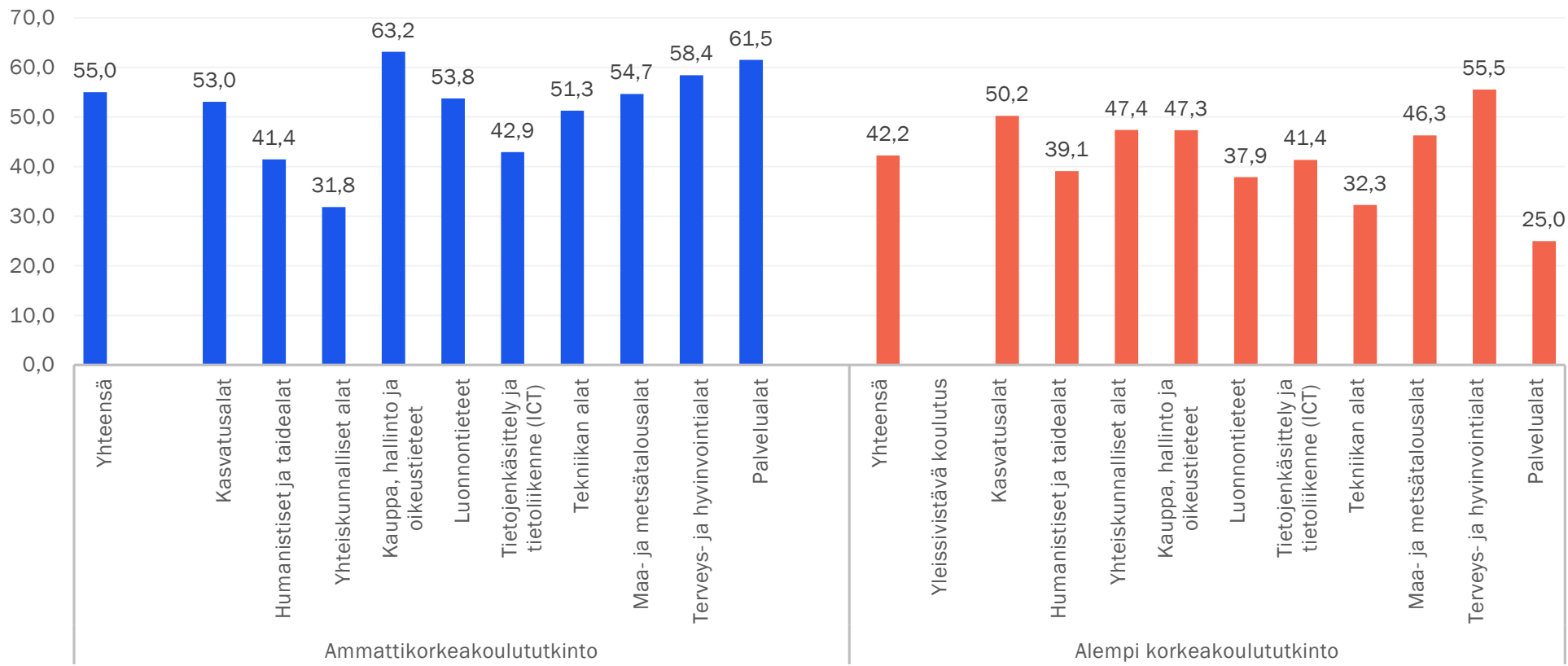
Työssäkäynti ja opinnot

Opiskelijoiden työssäkäynti Eurostudent - tutkimuksessa

- Työssäkäynnin määrä ja laatu (suhteessa opintoihin)
 - Viikkotuntimäärä
 - Lukukausien aikainen ja opintoja edeltävä työ vastasi nykyistä koulutusala?
- Työssäkäynti ja opintojen eteneminen
 - Subjektiiviset kokemukset työssäkäynnin vaikutuksista
 - Työssäkäyvien ja ei-työssäkäyvien opintoihin käyttämä aika (opintojen eri vaiheissa)
- Työssäkäynnin motiivit
 - Ketkä pitävät työkokemuksen kartuttamista tärkeimpänä?

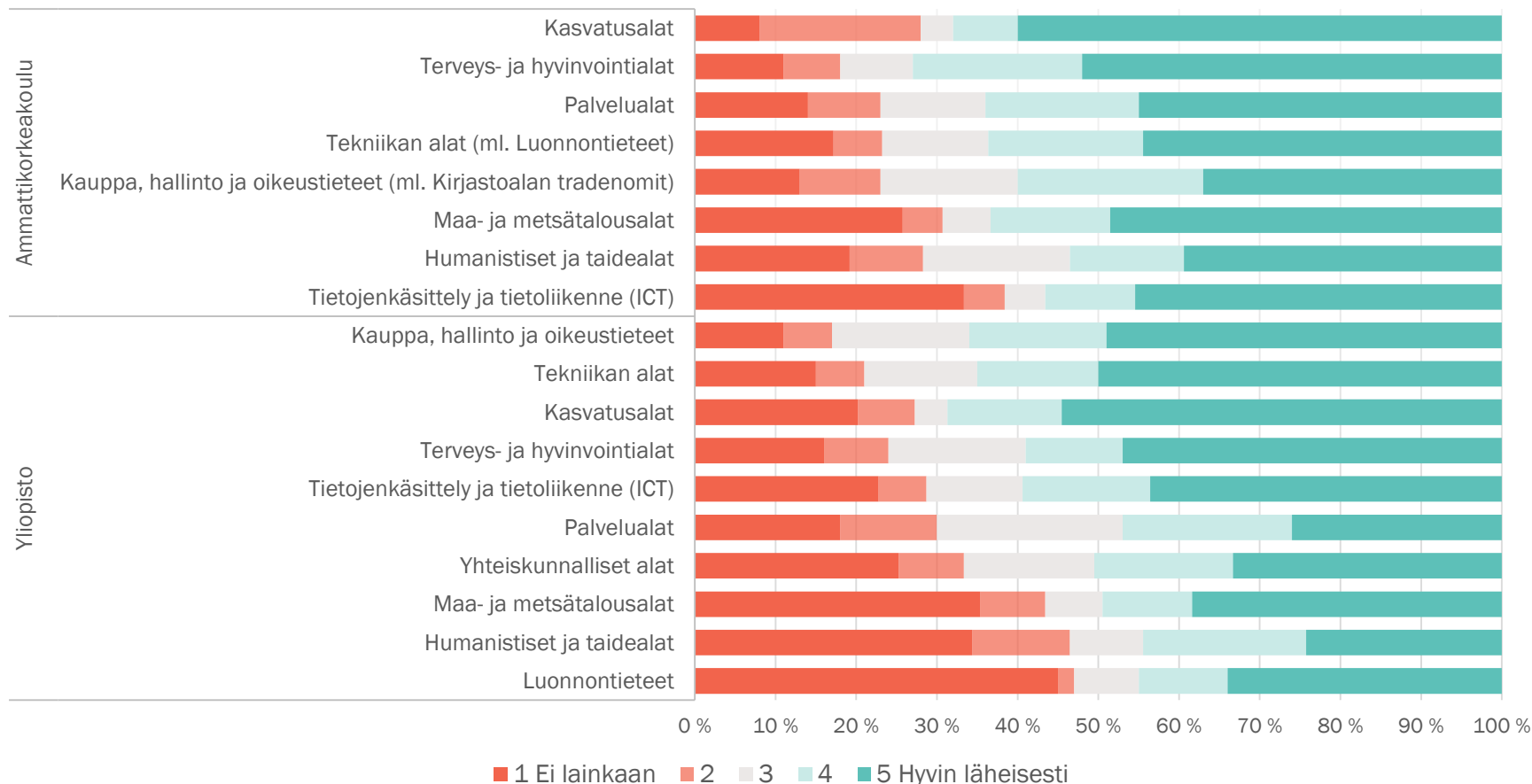
Työssäkäynti koulutusalan mukaan (2021)

Kuvio. Opiskelijoiden työssäkäynti (työssäkäyntitilasto) koulutusalan mukaan, alempaa korkeakoulututkintoa suorittavat.

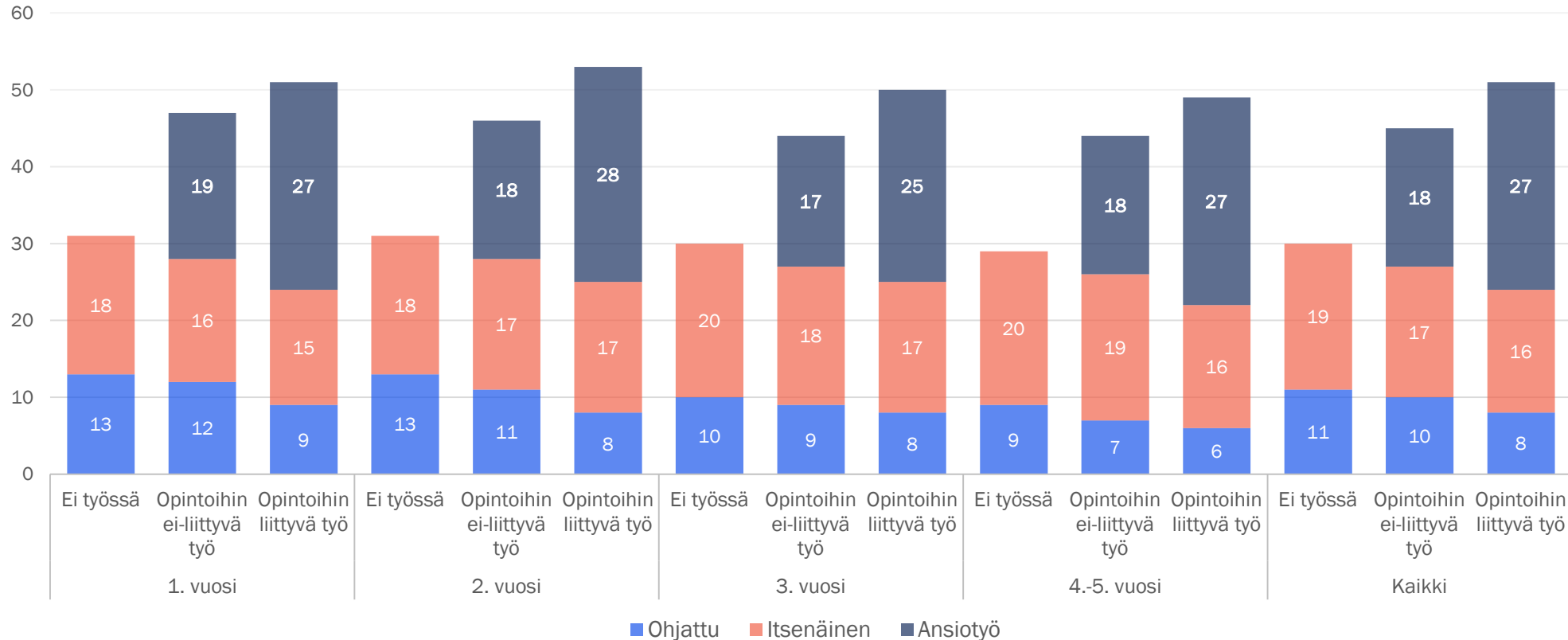
Kenen työssäkäynti liittyy nykyiseen alaan?

Kuvio. Työssäkäynnin koettu laatu (kuinka hyvin vastaa nykyistä koulutusalaan), yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijat.

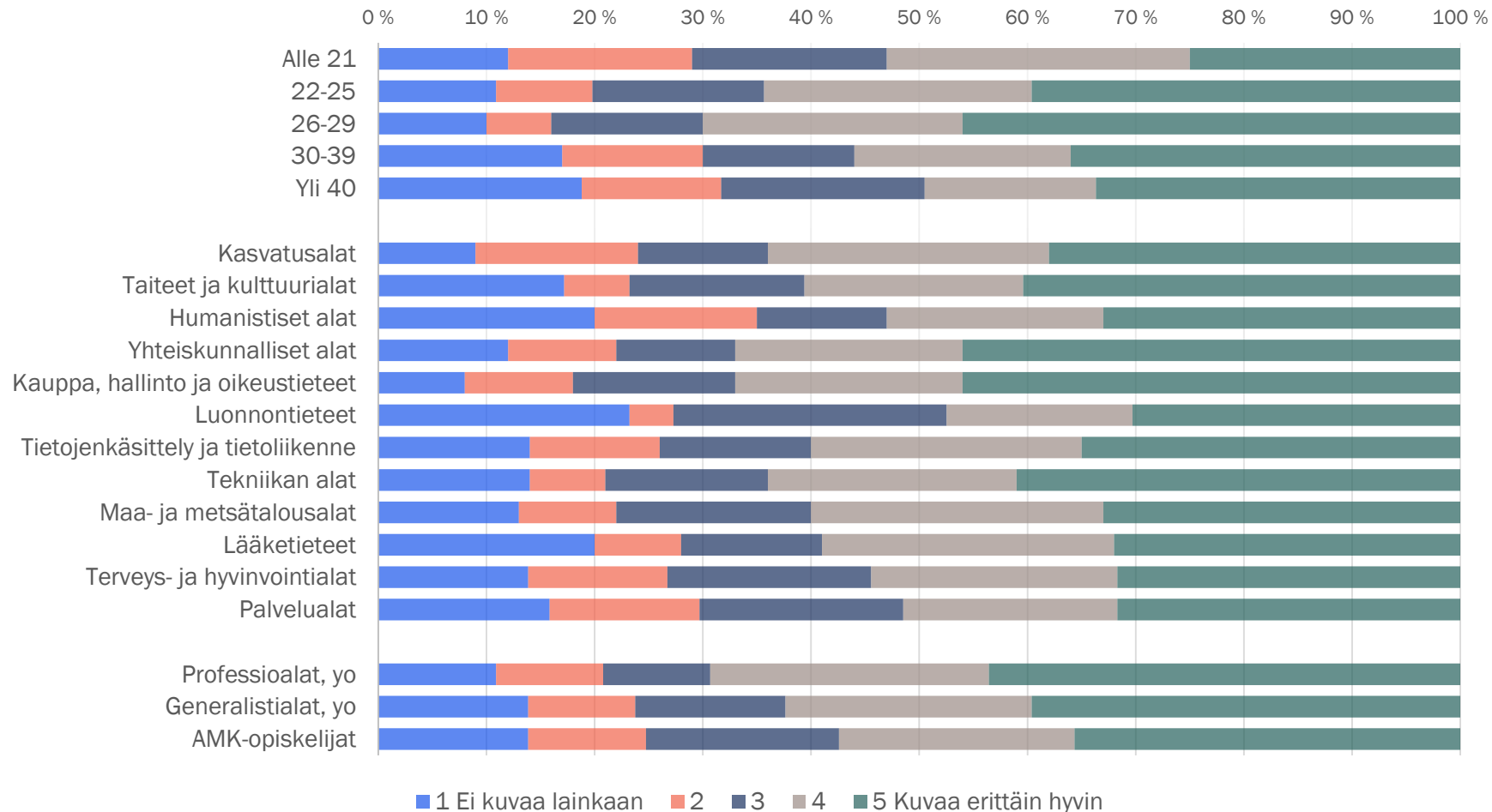
Onko työssäkäynti pois opinnoista?

Kuvio. Itsenäiseen ja ohjattuun opiskeluun sekä ansiotyöhön käytetty keskimääräinen aika opintovuoden ja työn koetun alavastaavuuden mukaan.

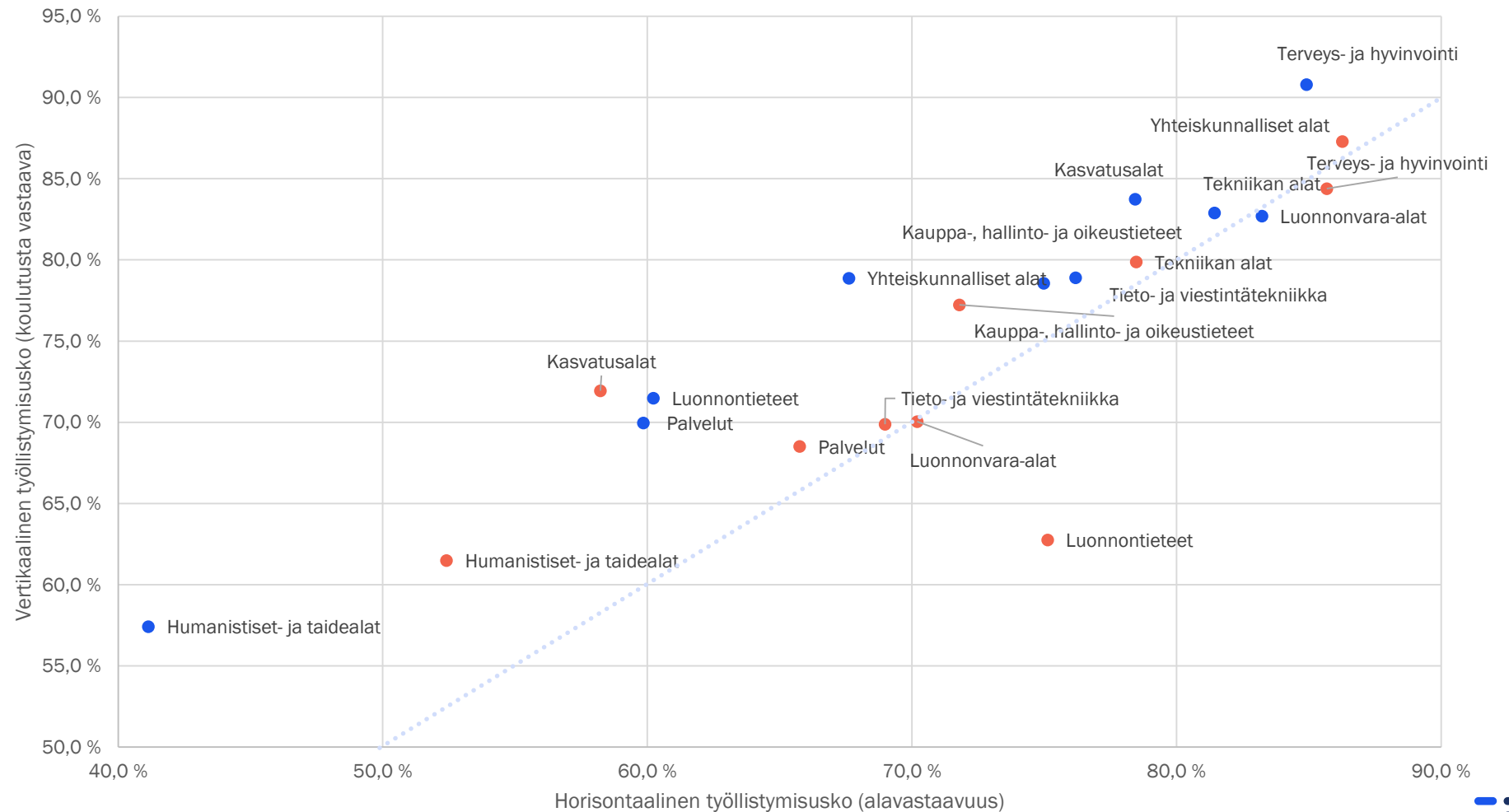
Työkokemuksen merkitys

Kuvio. ”Käyn töissä saadakseni työkokemusta” –väittämäjakauma (lukukausien aikana työssäkäyvät).

Työllistymisen laatu: Horisontaalinen ja vertikaalinen ulottuvuus?

Opiskelijoilta kysytty uskoa omalle alalle sekä koulutustasoa vastaaviin tehtäviin työllistymisestä.

Labore

Kommenttipuheenvuoro:
**Opiskelijoiden työssäkäynti,
toimeentulo ja asuminen**

Eurostudent VIII -opiskelijatutkimus 2023
Kansallisen raportin julkistustilaisuus, 11.10.2023.

Hannu Karhunen, tutkimusohjaaja, Työn ja talouden tutkimus LABORE

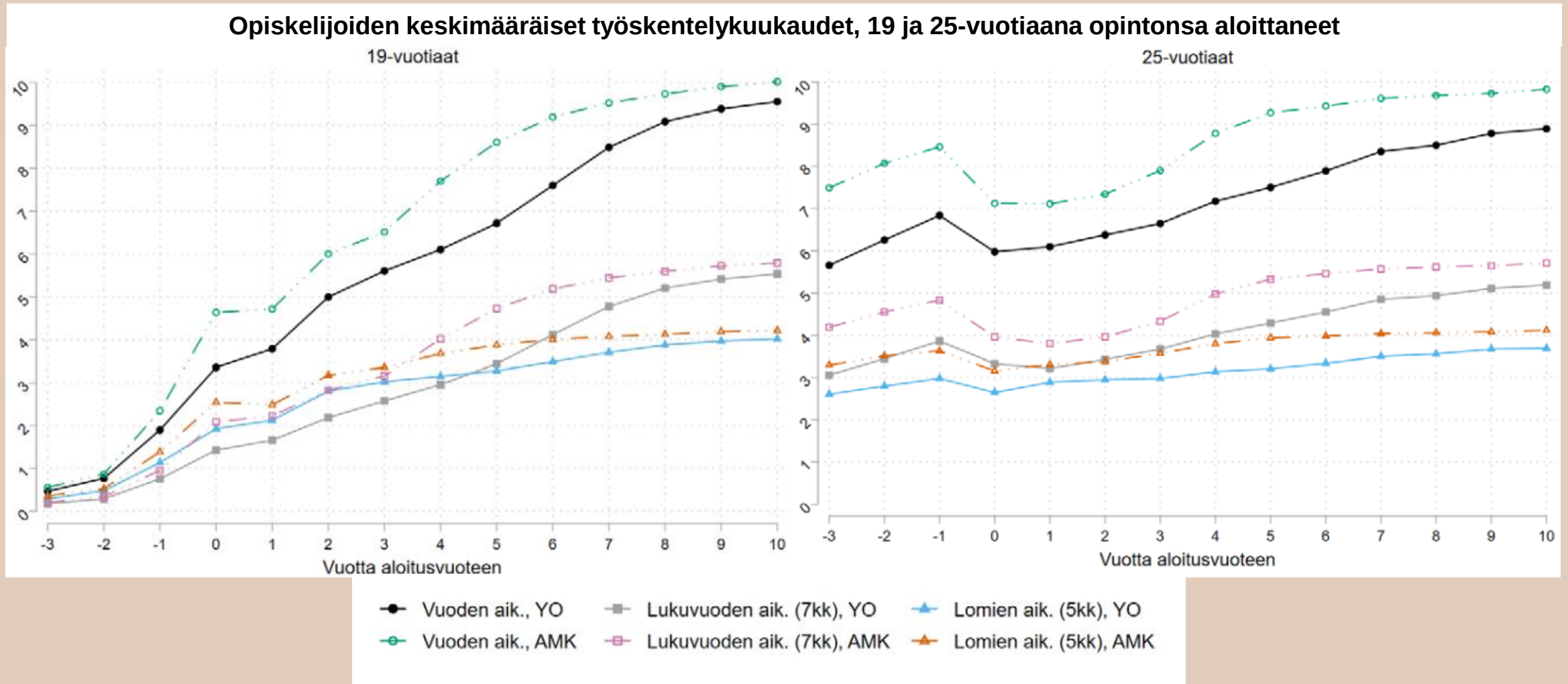

Opiskelijoiden työssäkäynti - Mitä siitä pitäisi ajatella?

- **Teoreettisesti opiskeluaikainen työssäkäynti voi olla hyvä että huono asia**
 - Missä määrin työelämästä opitut tiedot ja taidot täydentävät opintojen aikana kerättyä inhimillistä pääomaa?
 - Missä määrin työskentely syrjäyttää opintoihin käytettyä aikaa tai vapaa-aikaa?
- **Työssäkäynnin vaikutusten empiirinen tutkimus on erityisen haastavaa**
 - Yksilöt valikoituvat opiskelemaan ja työskentelemään (kilpailu paikoista johtaa positiiviseen valikoitumiseen)
 - Nykyiset rekisteriaineistot pystyvät kaappaamaan vain osan ilmiöstä (esim. miten työtä mitataan)
- **Eurostudent VIII -opiskelijatutkimus 2023 on tärkeä tietolähde**

Työssäkäynti yleistyy iän myötä

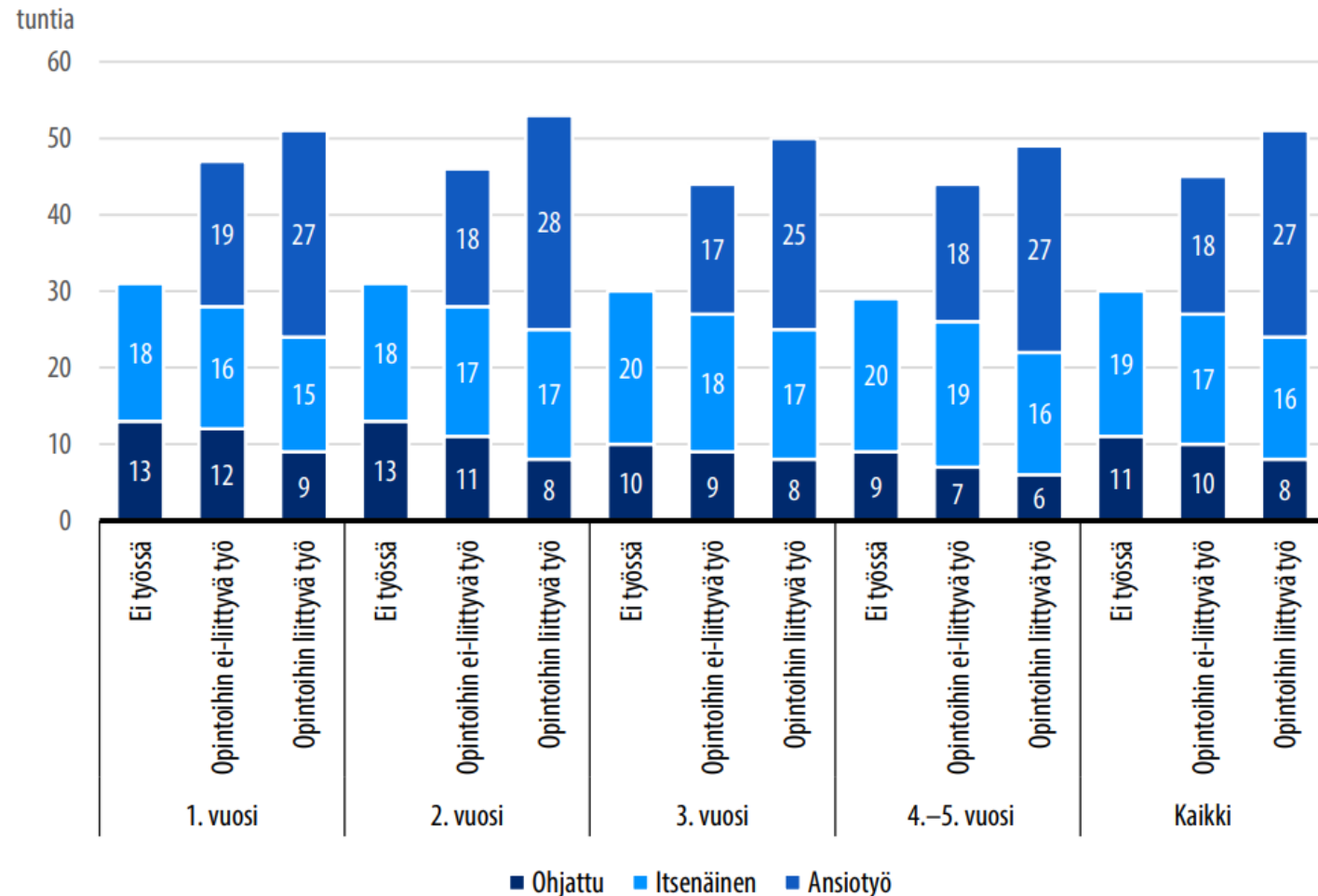

Labore

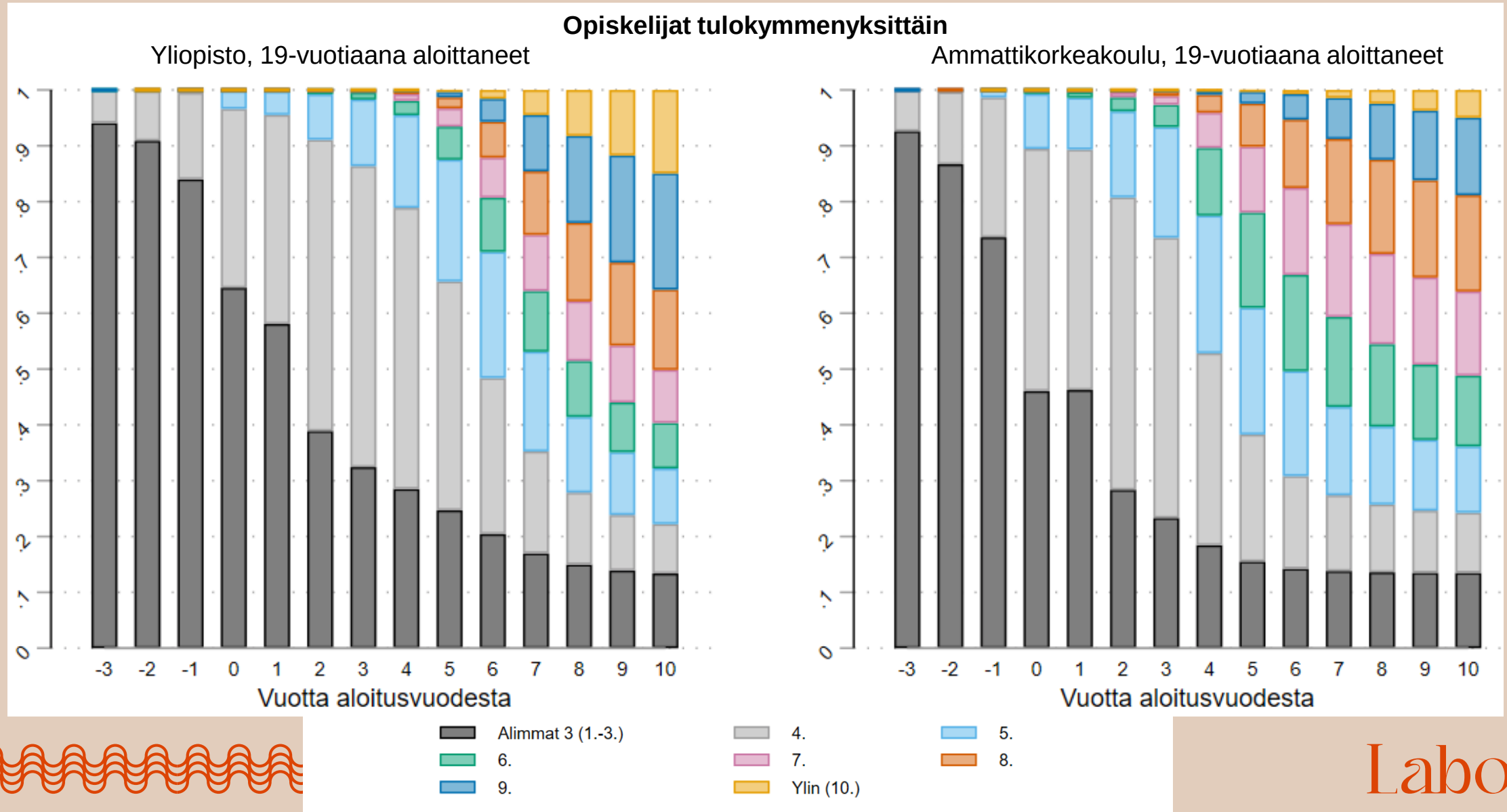
Epäselvää mikä on oikea määrä ohjattua opetusta ja työtä viikossa

- Missä määrin korkeakoulujen opetustarjontaa muokataan työssäkäyntiä mahdollistavaan suuntaan?
- Pitäisikö työllä olla entistä selvempi rooli osana korkeakouluopintoja?
- Onko valinta akateemisen tai työelämäpainotteisen polun välillä selvä?

Kuvio 4.7 Opiskelijan keskimääräinen ajankäyttö (tuntia viikossa / itsenäinen ja ohjattu opiskelu sekä ansiotyö) työssäkäynnin laadun (ei liity opintoihin; liittyy opintoihin) sekä opintovuoden mukaan.

Opiskelijat nousevat alimmista tulokymmenyksistä opintojen alettua

Labore

Kiitos!

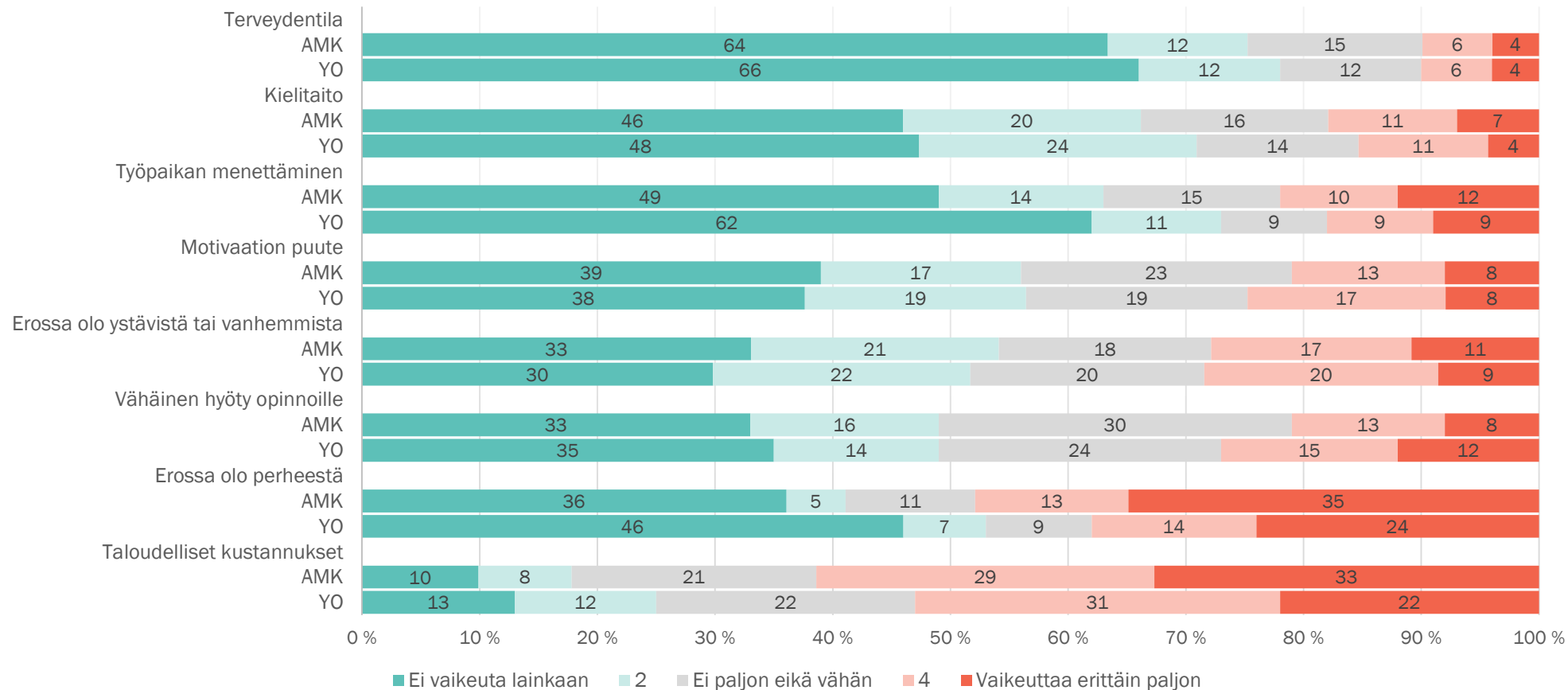
Opiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus

Opiskelijoiden liikkuvuus on Eurostudent – tutkimuskokonaisuuden keskeisimpiä teemoja

- Eurostudent kartoittaa opiskelijoiden suunnitelmia sekä jo toteutuneita liikkuvuusjaksoja
- Kansainvälinen vertailtavuus: Suomalaisten opiskelijoiden liikkuvuus verrokkimaihin nähden? Eroavatko suomalaisten opiskelijoiden kokemukset liikkuvuuden esteistä suhteessa kiinnostaviin maihin?
 - Koettu motivaatio ja hyöty?
 - Hallinnolliset esteet?
 - Opintososiaaliset tekijät
- Vertailuasetelma on verrata vaihtoon ei-lähtevien kokemusta kunkin tekijän painoarvosta verrattuna lähtijöihin (tai vaihdossa jo olleisiin)

Opiskelijoiden kokemat liikkuvuuden esteet

- Eurostudent kartoittaa kaikissa toteuttajamaissa opiskelijoiden kokemuksia liikkuvuuden hallinnollisista ja opintososiaalisista esteistä. Kuviossa esitetty jälkimmäisten kokemus yliopisto- ja amk-opiskelijoiden keskuudessa (opintojen 1.-2. vuosi).

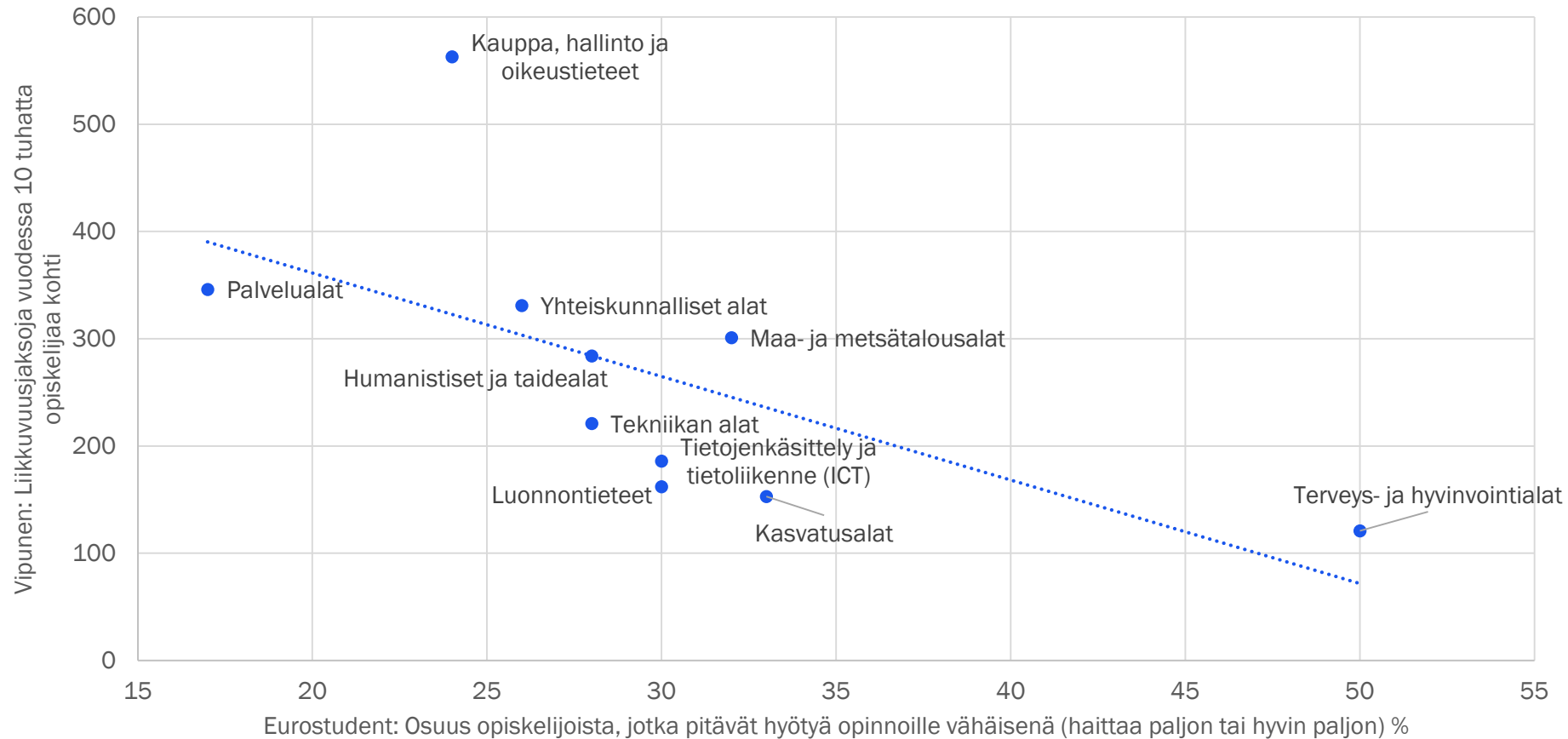

Mitkä liikkuvuuden koetut esteet ovat selityskykyisiä?

- Voimakkaimmin liikkuvuuden aikomuksiin yhteydessä olivat perheeseen ja motivaatioon liittyvät koetut esteet
- **Merkittävästi yhteydessä:** Erossaolo ystävistä, koettu vähäinen hyöty opinnoille sekä taloudelliset kustannukset olivat
- Lisäksi **joissain määrin** erottavia tekijöitä olivat pelko työpaikan menettämisestä sekä heikoksi koettu kielitaito

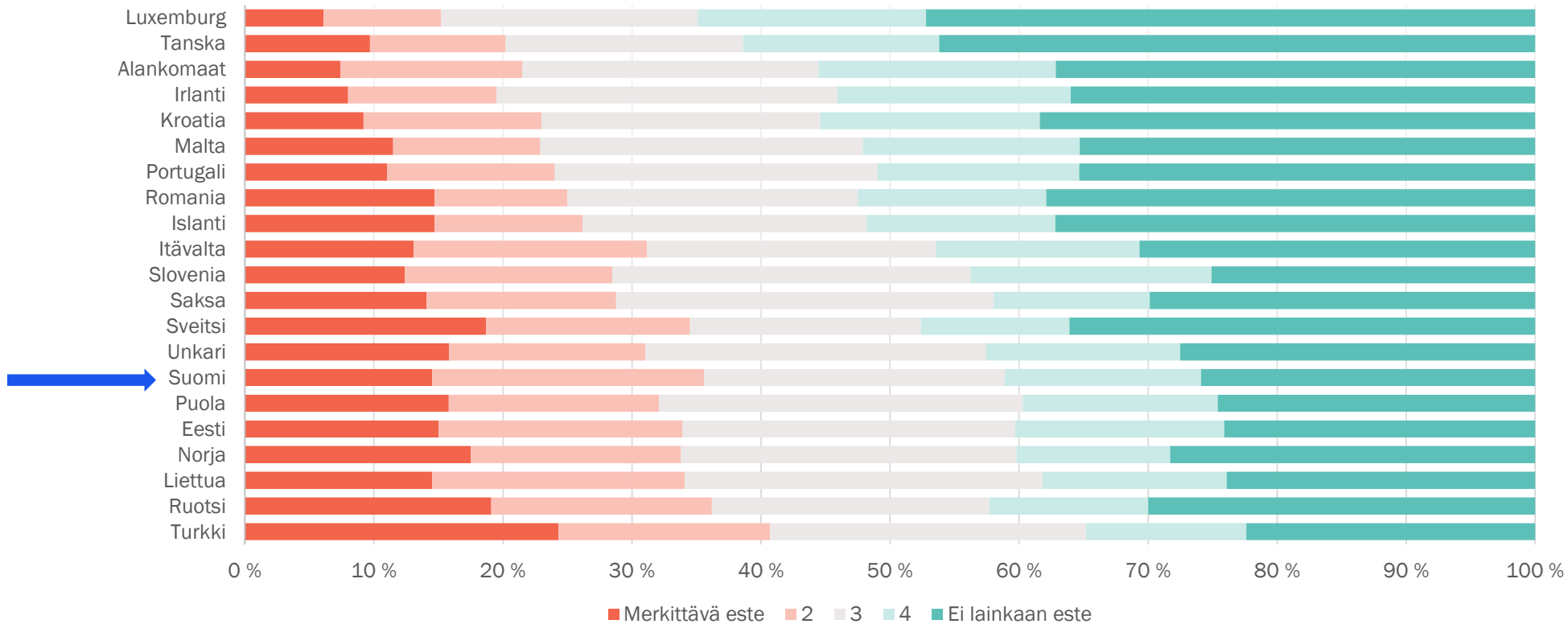
-> Koettu vähäinen hyöty opinnoille vaihteli voimakkaasti eri aloilla, ja selittää kohtalaisesti yliopisto-opiskelijoiden liikkuvuutta keskipitkällä aikavälillä (2018-23)

Tilastoitu liikkuvuus alan mukaan (10 tuhatta opiskelijaa kohti) ja kokemus vähäisestä hyödystä

Suomalaisten opiskelijoiden motivaatio eurooppalaista keskitasoa

- Tulokset edelliseltä tutkimuskierrokselta väitteeseen: Ei-liikkuvuusjaksoille aikovien kokema puutteellinen motivaatio eri maissa

Mitkä tekijät erottavat suomalaisten opiskelijoiden liikkuvuutta verrattuna muihin?

- Todellisuudessa opiskelijan päätös hakeutua liikkuvuusjaksoille on monen samanaikaisesti vaikuttavan tekijän summa
 - Opiskelijan elämäntilanne, toimeentulo, perhe ja työssäkäynti
 - Koettu motivaatio, alakohtainen hyöty tai vaikeus integroida osaksi opintoja?
- Yksittäisten tekijöiden koettua painoarvoa on mahdollista vertailla edellä kuvattuun tapaan meitä kiinnostavissa maissa, mutta todellinen kultakaivos on loppuvuodesta julkaistavassa tutkijoille suunnatussa mikroaineistossa
 - Yksittäisten tekijöiden suhteellista painoarvoa voisi tutkia monimuuttujamalleilla: Selittääkö heikko toimeentulon kokemus joissain maissa enemmän/vähemmän liikkuvuusaikomuksia kuin Suomessa?

[Data Package \(Dataset\): Eurostudent VII \(dzhw.eu\)](https://dzhw.eu)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Korkeakoulujen kansainvälisestä opiskelijaliikkuvuudesta

Kommenttipuheenvuoro 11.10.2023
Anni Kallio OPH

Eurostudent täydentää kuvaa kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden kehitystrendeistä

- Korkeakoulujen kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden edistäminen
Opetushallituksen fokuksessa erityisesti 2019 alkaen (liikkuvuuden laskeva trendi alkoi 2017):
 - Syyt liikkuvuuden vähenemiseen
 - Keinot sen kasvattamiseksi
- Tavoite, että mahdollisimman moni opiskelija pystyy hankkimaan kansainvälistä osaamista osana korkeakouluopintojaan: merkitys sekä työelämän että laajemmin yhteiskunnan kannalta

Tavoitteena liikkuvuuden lisääminen (EU: 20 % valmistuneista by 2020, European universities: 50 %)

Tutkinnon suorittaneista vaihdossa käyneet

	Vaihdossa käyneet	Tutkinnon suorittaneet	Vaihdossa käyneiden osuus
☐ Ammattikorkeakoulututkinto	26 736	144 027	18,6 %
☐ 2017	5 184	23 166	22,4 %
☐ 2018	5 544	24 504	22,6 %
☐ 2019	5 463	24 315	22,5 %
☐ 2020	5 232	24 372	21,5 %
☐ 2021	3 696	24 240	15,2 %
☐ 2022	2 256	23 430	9,6 %

Lähde: Vipunen.fi

Tavoitteena liikkuvuuden lisääminen (EU: 20 % valmistuneista by 2020, European universities: 50 %)

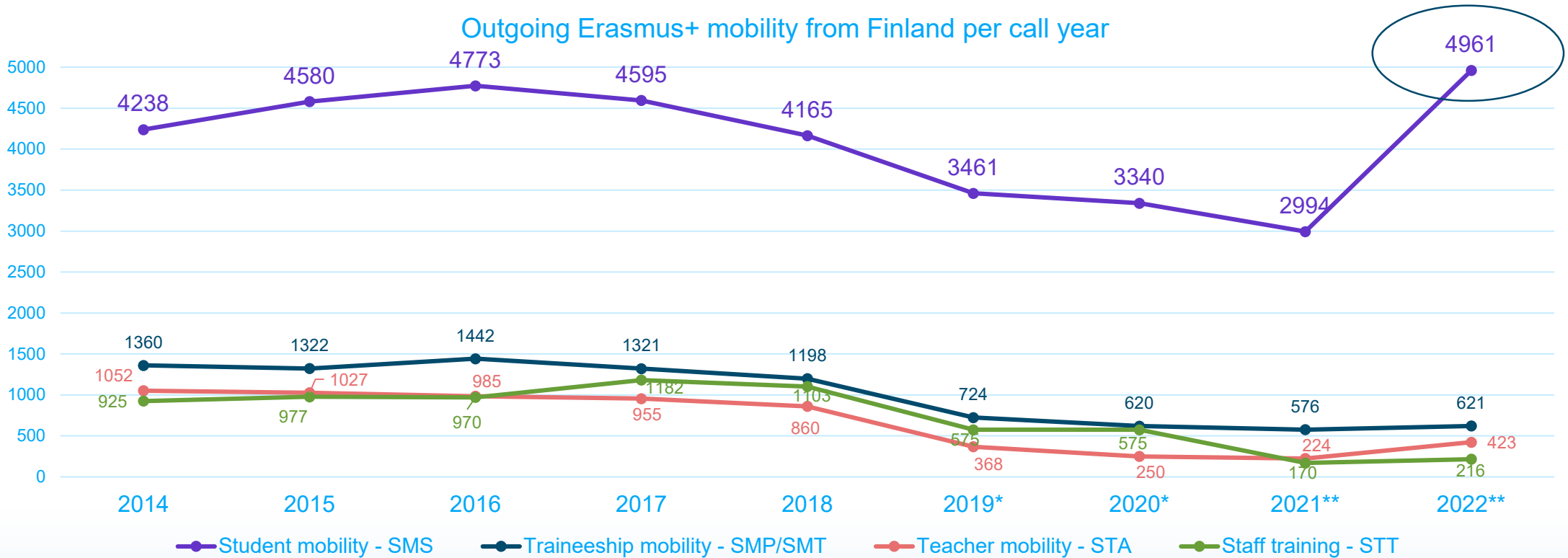
Tutkinnon suorittaneista vaihdossa käyneet

Yliopistotutkinnot

	Vaihdossa käyneet	Tutkinnon suorittaneet	Vaihdossa käyneiden osuus
☐ Alempi korkeakoulututkinto	11 445	82 509	13,9 %
☐ 2017	2 532	13 893	18,2 %
☐ 2018	2 376	13 461	17,7 %
☐ 2019	2 337	13 419	17,4 %
☐ 2020	2 286	15 096	15,1 %
☐ 2021	957	13 467	7,1 %
☐ 2022	975	13 170	7,4 %
☐ Ylempi korkeakoulututkinto	10 914	96 345	11,3 %
☐ 2017	1 698	14 910	11,4 %
☐ 2018	1 920	15 162	12,7 %
☐ 2019	2 160	16 128	13,4 %
☐ 2020	2 229	18 513	12,0 %
☐ 2021	1 608	15 966	10,1 %
☐ 2022	1 305	15 666	8,3 %
Yhteensä	21 804	178 851	12,2 %

Lähde: Vipunen.fi

Erasmus+ liikkuvuus Suomesta ulkomaille

**) 2021 & 2022: Completed mobilities on Erasmus+ Dashboard (Qlik Sense) on 22.8.2023

Liikkuvuuden koetut esteet: tarvitaan lisää tietoa, mahdollisuuksia ja sitoutumista liikkuvuuden edistämiseen

- **Taloudelliset syyt: tärkeä levittää tietoa tarjolla olevista apurahoista**
 - Esimerkkinä Erasmus+ apurahat opiskelijoille 2023-24
 - Pitkät opiskelijavaihtojaksot (2 – 12 kk): 490 € tai 540 € / kk
 - Pitkät harjoittelujaksot (2 – 12 kk): 640 € tai 690 € / kk
 - Lisätuki erityisryhmiin kuuluville (mm. perheelliset opiskelijat): 250 € / kk
 - Lyhyet vaihtojaksot (5 – 30 pv): 70 € / pv (päivät 1-14) tai 50 € / pv (päivät 15-30)

Liikkuvuuden koetut esteet: tarvitaan lisää tietoa, mahdollisuuksia ja sitoutumista liikkuvuuden edistämiseen

- **Elämäntilanteeseen liittyvät syyt: osallisuuden laajentaminen**, monipuoliset lyhyemmät vaihtomuodot, korotettu tuki esim. perheellisille opiskelijoille (ja muille erityisryhmille)
 - **Motivaation puute**: muiden opiskelijoiden vaihtokokemukset motivoivat
 - **Koettu hyöty opintojen kannalta liittyy selkeästi opiskeltavaan alaan.**
 - Rakenteelliset esteet tutkinnoissa, ei liikkuvuusikkunaa. Viestitääkö opiskelijoille kansainvälisen osaamisen merkityksestä?
- > Korkeakoulujen johdon ja koulutusohjelmista vastaavien sitoutuminen liikkuvuuden edistämiseen tärkeää

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Ota yhteyttä:
anni.kallio@oph.fi

Eurostudent VIII – Opiskelijatutkimus 2022

11. lokakuuta 2023

<https://okm.fi/raportit-ja-tutkimukset>

eurostudent.eu
★★★★★★★★

members & partners

<https://www.eurostudent.eu/about>

Eurostudent-tutkimuksen artikkelisarja

– tuoreet julkistukset 11. lokakuuta 2023

Eurostudent-tutkimuksen artikkelisarja – v. 2023 aikaisemmin ilmestyneet julkaisut

Korkeakouluopiskelijoiden ajankäyttö ja Covid-19-pandemia

Joona Mäkelä

9.1.2023 | Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opintojen sujuvuuden ja saavutettavuuden kokemukset

Sara Koivuranta

9.1.2023 | Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu

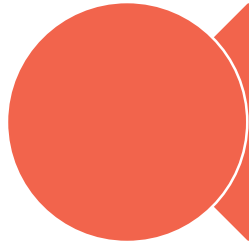
Opetus- ja kulttuuriministeriö

<https://okm.fi/raportit-ja-tutkimukset>

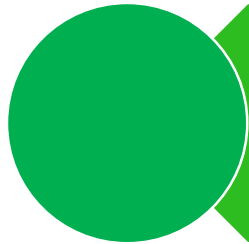

**Kiitos paljon
tekijöille,
Eurostudent –
työryhmälle,
kommentoijille ja
osallistujille!**

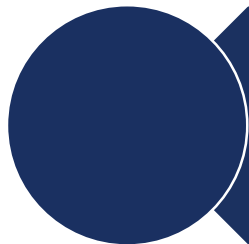
Eurostudent -julkistukset

Tuoreen 2022 kerätyn aineiston pohjalta
laaditut tutkija-artikkelit loppuvuoden aikana

Eurostudentin kansainvälinen
indikaattoritietokanta

Kansainvälinen mikroaineisto tutkijoille
(harmonisoitu)